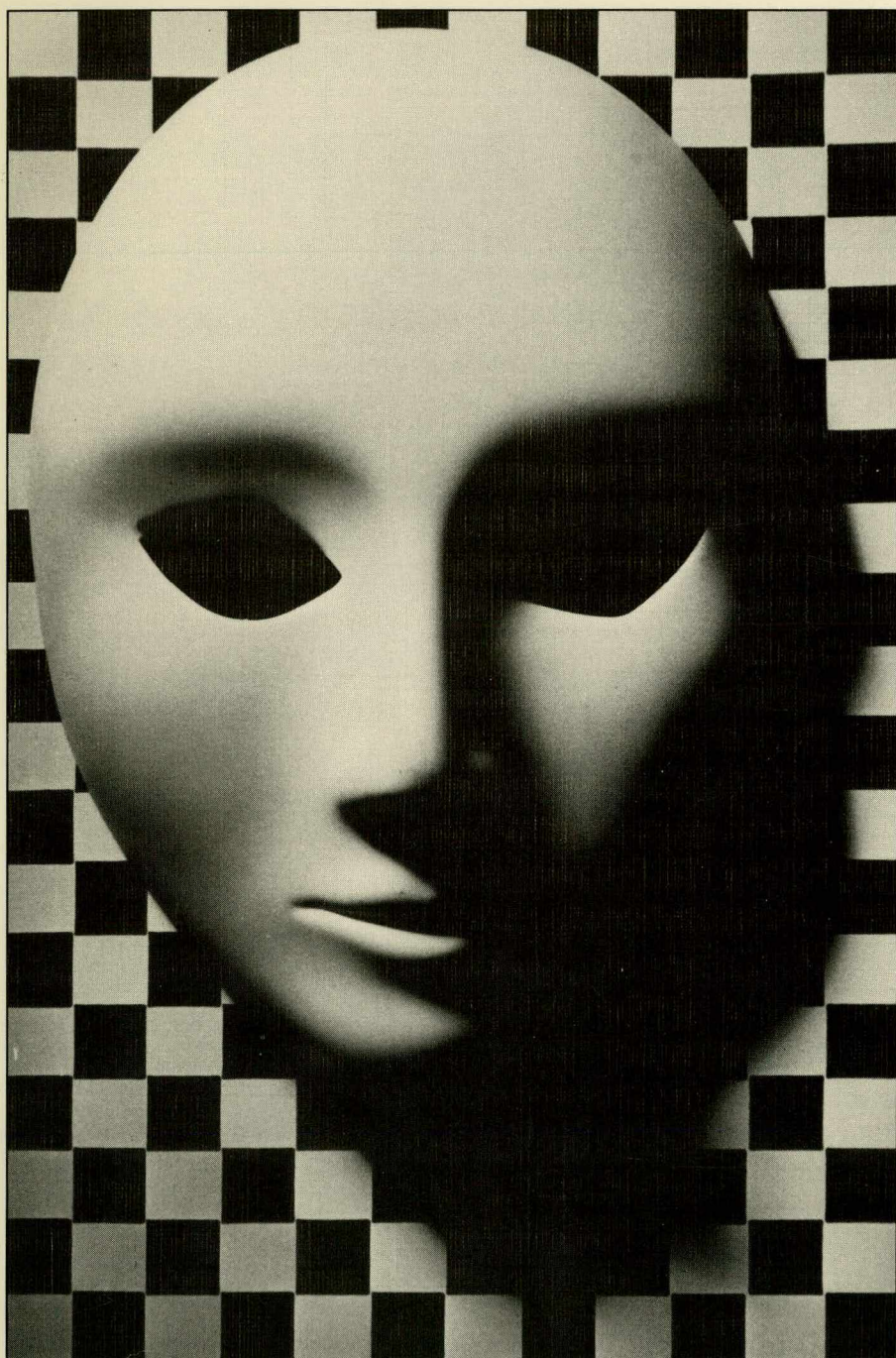

Kulttuurin julkinen rahoitus:

Valtion kulttuurimenot Suomessa 1983, 1985 ja 1987

Public financing of cultural activities:

Government expenditure on cultural activities
in Finland 1983, 1985 and 1987

Kulttuurin julkinen rahoitus:

Valtion kulttuurimenot Suomessa 1983, 1985 ja 1987

Public financing of cultural activities:

Government expenditure on cultural activities
in Finland 1983, 1985 and 1987

Heinäkuu 1989

Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket

147467

Tiedustelut - Förfrågningar:

Eeva-Sisko Veikkola
(90) 17 341

Valokuva: Mikko Nurmi

Helsinki 1989

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Esipuhe

Julkaisussa tarkastellaankulttuurin julkista rahoitusta kuvaavien tilastojen kansainvälistä kehittämistyötä sekä valtion menoja kulttuuritoiminnan tukemiseen Suomessa vuosina 1983, 1985 ja 1987. Valtion menoja koskevat tiedot perustuvat valtion tilinpäätöksiin ja erityismenoarvioihin. Näistä saatuja tietoja on täydennetty ministeriöiden tiloimistoista ja taiteen keskustoimikunnasta. Tietojen keruussa on sovellettu Unescon kulttuuritoimintojen julkista rahoitusta koskevaa kansainvälistä tilastosuositusta. Suosituksessa kulttuurin alue on laajempi kuin perinteisesti Suomen kulttuurihallinnossa käytetty. Se kattaa mm. joukkoviestinnän, luonnon virkistyskäyttöön liittyvät toiminnot sekä osan ympäristön suojeluun liittyvistä toiminnoista. Julkaisun laadinnan tavoitteena on ollut testata Unescon suo-

situksen soveltamista ja sen avulla kerättyjen tietojen käytettävyyttä kansallisella tasolla. Unesco on kerännyt suosituksen mukaiset tiedot vuodelta 1981. Näistä tiedoista on Suomen osalta laadittu erillinen muistio. Koska suositusta sovellettiin tuolloin ensimmäistä kertaa, on vuotta 1981 koskevissa tiedoissa tulkinnasta johtuvia eroavuuksia tämän julkaisun tietoihin nähden.

Julkaisu on laadittu koordinoitavimistossa. Sen on laatinut suunnittelija Eeva-Sisko Veikkola. Koordinoitavimisto on osallistunut kulttuuritilastojen kansainväliseen kehittämistyöhön, lähinnä Unescon kehittämishankkeisiin. Nykyisin Tilastokeskuksessa on erillinen kulttuuri- ja viestintätilastoyksikkö, joka laatii kulttuuri- ja viestintätilastoja.

Helsingissä kesäkuussa 1989

Tapio Leppo

Olavi Niitamo

Sisällysluettelo – Contents

	Sivu – Page
1. Johdanto	6
2. Kulttuurin tilinpito	7
3. Kulttuurin alueen rajaus	8
4. Unesco:n kulttuuritoimintojen julkista rahoitusta koskeva suositus	9
Taloudelliset erät	
Kulttuurin luokitus	
5. Unesco:n suosituksen mukainen tietojen keruu	11
Koulutus ja kulttuuri	
Tuen kohdentuminen tuen saajan mukaan	
Toimintojen rajaaminen Unesco:n suosituksen mukaisesti	
6. Valtion tuki kulttuuritoiminnalle Suomessa	13
Lainsäädännöllistä taustaa	
7. Valtion kulttuurimenot vuosina 1983, 1985 ja 1987	14
Kulttuurialueen mukainen tarkastelu	
Menolajin mukainen tarkastelu	
Tulonsaajaryhmittäinen tarkastelu	
Hallinnonaloittainen tarkastelu	

English summary

1. General	17
2. The Finnish system of public financing of cultural activities	18
3. Government expenditure on cultural activities in 1983, 1985 and 1987	19

Liitteet – Annexes

1. Recommendation concerning the International Standardization of Statistics on the Public Financing of Cultural Activities	40
2. Kulttuurin luokitus ja taloustoimiluokitus – Cultural categories and economic classification	46

Kuvioluettelo – List of figures

Kuvio 1. Valtion kulttuurimenot 1983, 1985 ja 1987, menolajin mukaan

Figure 1. Government expenditure on cultural activities 1983, 1985 and 1987 by type of expenditure

Kuvio 2. Valtion kulttuurimenot kulttuurialueittain 1983, 1985 ja 1987

Figure 2. Government expenditure on cultural activities 1983, 1985 and 1987 by cultural category

Kuvio 3. Valtion tulonsiirrot kulttuuritoimintojen rahoittamiseen 1983, 1985 ja 1987

Figure 3. Government expenditure on cultural activities 1983, 1985 and 1987, transfers by cultural category

Kuvio 4. Valtion pääomamenot kulttuuriin 1983, 1985 ja 1987

Figure 4. Government expenditure on cultural activities 1983, 1985 and 1987, capital expenditure by cultural category

Taululuettelo – List of tables

Taulu 1. Valtion menot kulttuuritoimintoihin kulttuurialueittain vuosina 1983, 1985 ja 1987, 1 000 mk

Table 1. Government expenditure on cultural activities by cultural category, 1983, 1985 and 1987, FIM 1,000

Taulu 2. Valtion menot kulttuuritoimintoihin kulttuurialueittain vuosina 1983, 1985 ja 1987, kiinteähintaisena, 1 000 mk

Table 2. Government expenditure on cultural activities at constant prices by cultural category, 1983, 1985 and 1987, FIM 1,000

Taulu 3. Valtion kulttuurimenot menolajin ja kulttuurialueen mukaan 1987, 1 000 mk

Table 3. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure and cultural category, 1987, FIM 1,000

Taulu 4 A. Valtion kulttuurimenot menolajin ja kulttuurialueen mukaan 1983, 1 000 mk

Table 4 A. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure and cultural category, 1983, FIM 1,000

Taulu 4 B. Valtion kulttuurimenot menolajin ja kulttuurialueen mukaan 1985, 1 000 mk

Table 4 B. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure and cultural category, 1985, FIM 1,000

Taulu 4 C. Valtion kulttuurimenot menolajin ja kulttuurialueen mukaan 1987, 1 000 mk

Table 4 C. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure and cultural category, 1987, FIM 1,000

Taulu 5. Valtion menot kulttuuritoimintoihin kulttuurialueittain ja hallinnonaloittain 1987, 1 000 mk

Table 5. Government expenditure on cultural activities by cultural category and government department, 1987, FIM 1,000

1. Johdanto

Suomessa ei toistaiseksi ole laadittu kattavia ja säännöllisiä tilastoja kulttuurin rahoituksesta. Tilastokeskus on julkaissut tietoja kulttuurin julkisesta tuesta kulttuuritilastoissa (1978 ja 1984) sekä joukkoviestintätilastoissa. Joukkoviestinnän julkisesta tuesta Tilastokeskus julkaisi 1988 kattavan selvityksen (Joukkoviestinnän talous ja julkinen tuki, Tilastokeskus, Kulttuuri ja viestintä 1988:2). Opetusministeriössä on tulo- ja menoarvioita varten laadittu laskelmia valtion menoista kulttuurin tukemiseen. Kaupunkien kulttuuritoimen rahoituksesta on Kaupunkiliitossa laadittu laskelmia. Kulttuurin yksityistä rahoitusta koskevia tietoja on olemassa, mutta ne ovat hajallaan kulttuurin alueella toimivilla laitoksilla ja järjestöillä sekä kulttuurin rahoittajilla (yksityishenkilöt, yritykset, säätiöt jne). Tilastokeskuksen ja taiteen keskustoimikunnan yhteistyönä on laadittu selvitys elinkeinoelämän tuesta taiteille vuosilta 1984 ja 1987.

Kulttuuritilastojen laadintaa vaikeuttaa se, ettei ole olemassa yhtä yhteistä sekä kansallisella että kansainvälisellä ta-

solla hyväksyttyä kulttuurin määritelmää. Olemassa olevissa selvityksissä on käytetty yleensä kuntien ja valtion laskentatoimissaan käyttämiä hallinnollisia rajauksia. Yhteisen määritelmän puuttuminen aiheuttaa sen, etteivät tiedot ole vertailukelpoisia.

Kansainvälisellä tasolla, lähinnä Unescon piirissä, on käynnistetty kehittämistyö yhteisen, kansainvälisissä vertailuissa sovellettavan kulttuurin määritelmän ja yhtenäisen tilastokehikon aikaansaamiseksi kulttuuritilastoja varten. Työ on johtanut kulttuuritoimintojen julkista rahoitusta koskevan tilastosuosituksen laatimiseen sekä luonnokseen kulttuuritilastokehikoksi. Tässä julkaisussa kuvataan kulttuurin julkista rahoitusta kuvaavien tilastojen kansainvälistä kehittämistyötä ja Unescon suosituksen soveltamista Suomen oloihin sekä esitetään valtion kulttuurimenoja koskevat tiedot vuosilta 1983, 1985 ja 1987.

2. Kulttuurin tilinpito

Kulttuurin tilinpidon käsite tulee esiin kansainvälisessä keskustelussa ensi kertaa Euroopan neuvoston kansantalouden tilinpidon asiantuntijoiden kokouksessa Pariisissa 1971. Kulttuurin taloudellisen puolen tarkastelun helpottamiseksi todettiin tuolloin tarpeelliseksi perustaa kansallisella tasolla kulttuurin tilinpito. Asiaa alettiin kehittää Euroopan neuvoston yhteistyöohjelman puitteissa (muistio "Note on the methodology of cultural accounting"). Euroopan kulttuuriyhteistyön neuvoston koulujärjestelmän ulkopuolista koulutusta ja kulttuurikehitystä tutkinut komitea totesi muistiossaan v. 1972 kulttuuritilien laatimisen:

- tarjoavan ensiarvoisen tärkeää aineistoa: kulttuuripalvelusten kysynnän ja tarjonnan tilit, tietoja kulttuurin voimavarojen luonteesta (julkinen, yksityinen) sekä kulttuuritoimintojen rahoitusmuodoista.
- auttavan kulttuuripolitiikan mukanaan tuomien kustannusten analysoinnissa
- tarjoavan hallituksille numerotietoja kulttuuripolitiikan päälinjojen muotoilemisen tueksi (voimavarojen valinta, tulosten mittaaminen jne.)

Komitea totesi kulttuuritilien avulla voitavan saada mitattavissa oleva kuva kulttuuripolitiikan päälinjoista laatimalla niiden avulla hyödyllisiä indikaattoreita kuten:

- kulttuuribudjetin suuruus verrattuna valtion budjettiin ja muiden hallinnonalojen budjetteihin
- kansakunnan kulttuurimenojen määrä verrattuna kansantuotokseen
- kunkin kulttuurialueen (esim. kirjastot, teatterit) osuus kulttuurin kokonaisuudesta
- toiminnallisten kustannusten ja avustusten suhde investointeihin ja välittömiin kustannuksiin

- kustannukset toiminnallista yksikköä kohden (esim. konsertin kustannukset)
- eri toimintojen kustannukset asukasta ja käyttäjää kohden (esim. museossa käynnin tai kirjan lainaamisen kustannukset).

Tilien laatimisessa todettiin esiintyvän kuitenkin monia käytännön vaikeuksia joista tärkeimpiä olivat riittämättömät ja puutteelliset tiedot tiloista, välineistä, käyttäjistä, henkilökunnasta, toiminnoista sekä rahoituksesta. Olennaiseksi puutteeksi todettiin kulttuurin alueen rajaamiseen sopivan yhtenäisen kehikon puuttuminen (mitkä toiminnot katsotaan kulttuuritoiminnoiksi). Edellisiin liittyvänä todettiin kulttuuritilien laatimiselle olennaisen edellytyksen, tuotantovirtoja koskevalle analyysille tarpeellisten tietojen, puuttuvan.

Myös Unescon piirissä aloitettiin keskustelu kulttuuritilinpidoista 1970-luvun alussa. Unescon ja Euroopan talousyhteisön ensimmäinen yhteinen kulttuuritilastokokous v. 1974 tarkasteli kulttuurin tilejä linkkinä kulttuuritilastojärjestelmän ja kansantalouden tilinpitojärjestelmän (United Nations, System of National Accounts) välillä.

Toisessa yhteisessä kokouksessa vuonna 1979 käsiteltiin kulttuurin alueen rajausta sekä hahmoteltiin kulttuuritilastojen alueen kattavaa kokonaisuutta, kulttuuritilastokehikkoa, joka sisältää myös kulttuurin tilinpidon. Syksyllä 1980 UNESCO hyväksyi ensimmäisen kulttuurin tilinpitoon liittyvän suosituksen, kulttuurin julkista rahoitusta koskevan tilastosuosituksen (Recommendation on the Standardization of the International Statistics on Public Financing of Cultural Activities), joka on liitteenä 1. Suosituksen testaamiseksi suoritettiin koetiedustelu, johon myös Suomi osallistui. Ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa Unescon suositama kulttuurin julkista rahoitusta koskeva kansainvälinen tietojen keruu tapahtui v. 1984 ja koski vuoden 1981 tietoja. Se koski valtion eli keskushallinnon tietoja. Unescon tavoitteena on laajentaa kysely myöhemmin koskemaan myös alue- ja paikallishallintoa.

3. Kulttuurin alueen rajaaminen

Kulttuurin alueen rajaamiseksi ei löydy yhtään yksiselitteistä määritelmää, vaan miltei jokaisella kulttuurihallinnon, -politiikan tai kulttuurin tutkimuksen kanssa askaroivalla on oma määritelmänsä. Määritelmät vaihtelevat laajasta antropologisesta kulttuurin näkemyksestä suppeaan elitistiseen käsitteeseen. Jopa 450 erilaista kulttuurin määritelmää on kirjattu.

Unescon muistiossa kulttuurin julkisista menoista¹ todetaan, että Unescon järjestämä kulttuuripolitiikan pyöreän pöydän konferenssi Monacossa vuonna 1967 totesi rajaamisen vaikeuden ja päätti yksinkertaisesti kutsua kulttuuribudjetiksi sitä osaa valtion menoista, joka kohdistuu kulttuuritoimintoihin. Kunkin maan kulttuurihallinnon käsite on muovautunut yleensä historiallisen kehityksen tuloksena.

Suomessa käytetyistä kulttuurin määritelmistä tässä yhteydessä kiinnostavin lienee vuoden 1972 kulttuuritoimintakomitean käyttämä, jossa ei suoranaisesti määritellä kulttuurin aluetta, vaan kulttuuripolitiikan alue. Komitean mukaan kulttuuripolitiikan piiriin kuuluvat taide ja sen lähialueet. Varsinaisten taidemuotojen lisäksi sen piiriin

kuuluu huomattava osa joukkotiedotusta, kansansivistystyö, kulttuuriväritteinen järjestötoiminta, yleiset kirjastot, kulttuuripoliittinen tutkimus ja omaehtoinen harrastustoiminta eri muodoissaan. Edelleen komitea toteaa, että kulttuuripolitiikan aluetta on vaikea rajata erityisesti urheilun, nuorisotyön ja vapaa-ajan suuntaan. Ministeri Kaarina Suonio totesi elokuussa 1982 Mondiacultin johdosta pidetyssä tiedotustilaisuudessa kulttuurin käsitteen laajentuneen suppeasta, lähinnä taiteet kattavasta yhteiskunnan sektorista koko yhteiskunnallista kehitystä määrääväksi tekijäksi.

Unescon keskipitkän ajan ohjelma vuosille 1984–1989 määrittelee kulttuurin taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen ulottuvuutena, jona niiden perustana. Tässä selvityksessä kulttuurin alue on rajattu Unescon kulttuuritilastojen kehittämistyössä käytetyn määritelmän mukaan, joka sisällyttää kulttuuriin taiteiden lisäksi kulttuuriperinnön, joukkotiedotuksen ml. elokuvan, sosiokulttuuriset toiminnot, urheilun ja liikunnan sekä virkistyskäyttöön tarkoitettuun luontoon ja rakennettuun ympäristöön liittyviä tekijöitä. Kolme viimeksi mainittua aluetta ovat rajaukseltaan ongelmallisia.

1) Statistics of public expenditure on culture (January 1976)

4. Unesco:n kulttuuritoimintojen julkista rahoitusta koskeva suositus

Taloudelliset erät

Unescon kulttuurin julkista rahoitusta koskevan suosituksen taloudellisten muuttujien määrittelyssä käytetään kansantalouden tilinpidon käsitteitä (System of National Accounts (SNA) 1968). Taloudelliset erät ovat julkisen toiminnan menoeriä, jotka on jaoteltu juokseviin menoihin ja pääomamenoihin.

Juoksevat menot koostuvat palkoista (ml.SOTU), tavaroiden ja palvelusten ostoista ja tulonsiirroista (valtionavut, apurahat jne). Tulonsiirrot on luokiteltu tulonsaajan mukaan kuuteen luokkaan

- valtionhallinnon eri osien välillä
- paikallishallinnolle (kunnille ja kuntainliitoille)
- yrityksille
- kotitalouksille (taitelijat ja muut yksityishenkilöt)

- yksityisille voittoa tavoittelemattomille yhteisöille (mm. taidelaitokset, järjestöt, säätiöt)
- muille avustusten saajille.

Pääomamenot on jaettu kiinteän pääoman bruttomuodotukseen (pääasiassa rakentamiskustannukset, suuret korjaukset jne.), aineettomiin varoihin (tekijänoikeudet, patentit, tavaramerkit jne.) ja pääomansiirtoihin (avustukset rakentamiseen, laitteisiin).

Kulttuurin alueen sisällä menot jaetaan toimintoittain

- luominen, tuottaminen
- jakelu, levittäminen
- vastaanottaminen, kulutus
- arkistointi, säilyttäminen
- osallistuminen

Kulttuurin luokitus

Kulttuurin alueen rajausta perustuu Unescon kehittämään kulttuurin luokitukseen, joka kulttuurin julkista rahoitusta koskevassa suosituksessa esiintyvässä muodossaan sisältää 11 kulttuurin osa-alueita. Näille alueille on edelleen muodostettu alajaottelut. Kulttuurin luokitus on seuraava:

0. Kulttuuriperinne

Historialliset muistomerkit ja paikat, arkistot, museot jne.

1 Painotuotteet ja kirjallisuus

Kirjojen, aikakaus- ja sanomalehtien luominen, painaminen, julkaiseminen, jakelu jne. sekä kirjastot

2 Musiikki

Musiikin luominen ja esittäminen sekä nuottien ja tallennetun musiikin julkaiseminen, jakelu jne. samoin kuin soittimien tuotanto ja kuuntelu- ja äänilyslaitteiden tuotanto ja markkinointi.

3 Näyttämötaiteet

Näytelmiä ja lyyrisiä esityksiä kuten klassista balettia ja modernia tanssia sekä erilaisia viihde-

ohjelmia kuten kabaree, sirkus jne. koskevien teosten luominen ja esitykset.

4 Kuvataiteet ja muotoilu

Kuvanveistäjien, taidemaalarien ja taideteollisuustuotteita tms. tekevien teokset ja niiden kustantaminen ja tuotanto sekä näyttelyt

5 Elokuva ja valokuva

Elokvien ja valokuvien tekemiseen ja esittämiseen liittyvät toiminnot sekä välineistö

6 Radio ja TV

Radiointiin ja televisiointiin liittyvät toiminnot

7 Sosiokulttuuriset toiminnot

Erilaiset harrastustoiminnot ja -järjestöt, kansalais- ja ammatilliset järjestöt, uskonnolliset tms. aatteelliset järjestöt, juhlat

8 Urheilu ja pelit

Urheilujärjestöt ja -toiminnot, urheilutapahtumat, pelit, urheiluvälineiden tuotanto, urheilupaikkojen rakentaminen ja ylläpito. Ainoastaan kou-

luopetusta varten tarkoitetut välineet eivät sisälly tähän

9 Luonto ja ympäristö

Luontoon liittyvät virkistystoiminnot sekä kaupunkiympäristön laatuun liittyvät toiminnot kuten kansallispuistot, luonnonsuojelualueet, yleiset uimarannat, puistot, lasten leikkipaikat yms.

10 Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat toiminnot

Hallinto ja muut jakamattomat kustannukset, kulttuuripalveluiden välittäminen ulkomaille sekä kansainvälinen kulttuuriyhteistyö

Kulttuuritilastokehikkoluonnos esitetään ohessa kulttuurin luokituksen ja toimintoluokituksen mukaan ristiintaulukoituna. Liitteenä 2 on kulttuuri alueiden sisäinen ryhmittely sekä suosituksen taloustoimiluokitus.

Vuonna 1986 pidetyssä Unescon ja Euroopan talouskomission yhteisessä kulttuuritilastokokouksessa ehdotettiin luovuttavaksi erillisestä kulttuurin yleistä hallintoa ja jakamattomia menoja koskevasta kulttuurialueesta ja siihen sisältyneet erät sisällytettäväksi sosiokulttuurisiin toimintoihin.

UNESCO:n KULTTUURITILASTOKEHIKKO 1980

Kulttuurialue	Toiminto	Luominen, tuottaminen	Jakelu, levittäminen	Vastaanottaminen, kulutus	Arkistointinen, säilyttäminen	Osallistuminen
0.	Kulttuuriperinne					
1.	Painotuotteet, kirjallisuus					
2.	Musiikki					
3.	Näyttämötaiteet					
4.	Kuvataiteet, muotoilu					
5.	Elokuva, valokuvaus					
6.	Radio ja televisio, video					
7.	Sosio-kulttuuriset toiminnot					
8.	Urheilu ja pelit					
9.	Luonto ja ympäristö					
10.	Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat toiminnot					

5. Unesco:n suosituksen mukainen tietojen keruu

Suomi osallistui suosituksen testaamiseksi järjestettyyn koetiedusteluun, johon tiedot kerättiin vuodelta 1980. Ensimmäinen varsinainen tiedustelu koski v.1981 tietoja ja tehtiin 1984. Tätä koskevat tiedot on julkistettu muistiona¹. Vuosia 1981 ja 1983 koskevat luvut on esitetty kulttuurin taloustieteen konferenssissa Avignonissa toukokuussa 1986. Vuosia 1983, 1985 ja 1987 koskevat suosituksen mukaiset tiedot esitetään tässä julkaisussa samoin kuin kokemuksia suosituksen soveltamisesta.

Tiedot on koottu valtion tilinpäätöksistä ja niitä on täydennetty ministeriöiden ja virastojen tilinpidosta saaduilla tiedoilla. Täydentäminen on tapahtunut joko kulttuurialueen tai menolajin tai molempien yksilöimiseksi. Suosituksen soveltamiskertojen lisääntyessä tietojen vertailtavuus on parantunut. Kulttuurin alueen rajaamisessa samoin kuin sen osa-alueiden keskinäisessä rajanvedossa on edelleen tulkin-

taongelmia. Menojen kohdentamisessa suosituksen mukaisesti toimintojen kesken on ollut vaikeuksia esim. toimintojen luominen ja esittäminen välillä.

Vuotta 1987 koskevia tietoja kerätessä oli käytettävissä luonnos Unescon suositukseen liittyväksi käsikirjaksi. Taloudellista toimintaa koskevien tietojen erittelyä on siinä ehdotettu täsmennettäväksi siten, että se jakautuisi kolmeen taloustoimiluokkaan: juoksevat menot, pääomamenot, tulon ja pääoman siirrot. Ensimmäisessä suosituksen mukaisessa tiedustelussa tulonsiirrot sisällytettiin juokseviin menoihin ja pääomansiirrot pääomamenoihin. Uuden ehdotuksen mukaan myös pääomansiirtojen kohdalla käy ilmi siirron saaja. Vuotta 1987 koskevien tietojen keruussa käytettiin tätä erittelyä, mutta tiedot esitetään tässä vuosien 1983 ja 1985 tietojen kanssa vertailukelpoisina.

Koulutus ja kulttuuri

Unesco:n kulttuuritilastokehikossa käytetty kulttuurin määritelmä rajaa koulujärjestelmään kuuluvan koulutuksen kulttuuritilastojen alueen ulkopuolelle. Tästä syystä mm. taidekorkeakouluja ja muissa korkeakouluissa annettavaa taiteen ja arkkitehtuurin koulutusta ei ole otettu mukaan. Kansanopistojen antama koulutus on rinnastettu koulujärjestelmään kuuluvaan koulutukseen ja jätetty myös ulkopuolelle. Kansalais- ja työväenopistot, erilaiset opintokeskukset, musiikkioppilaitokset lukuunottamatta Sibeliusakatemiaa, sekä urheiluopistot ja taidekoulut on otettu mukaan. Näiden on katsottu antavan enimmäkseen harras-

tuoluonteista koulutusta. Keskiasteen koulunuudistuksen myötä osa musiikkiopistoissa, urheiluopistoissa ja taidekouluissa annetusta koulutuksesta katsotaan ammattiin johtavaksi. Kansalais- ja työväen opistojen antamaa opetusta ei ole jaettu opetettavan oppiaineen mukaan, vaan se on otettu kokonaisuudessaan sosiokulttuurisiin toimintoihin. Tällöin osa koulujärjestelmään rinnastettavaa koulutusta esim. matematiikka, on tullut mukaan. Koulutusta koskevien tietojen jättäminen ulkopuolelle on ongelmallista, koska taiteenalan /kulttuurialueen kehityksestä ei saa kokonaiskuvaa, ellei myös alan koulutusta oteta huomioon.

Tuen kohdentuminen tuen saajan mukaan

Eräissä tapauksissa valtio antaa tukea välikäden kautta ilmaisten samalla kuitenkin selvästi tuen lopullisen saajan. Unesco:n suosituksen mukaan tuen saaja on silloin välikäsi. Esimerkkinä olkoon valtionosuus kunnille urheiluseurojen toiminnan tukemiseen, jossa kunnat toimivat vain valtion varojen uudelleen jakajina. Suomen kokemusten mukaan tällaiset menoerat tulisi voida luokitella erikseen, siten, että niistä ilmenisi, että ne on tarkoitettu edelleen jaettavaksi.

Tuen saajan juridisen muodon määrittelyssä on esiintynyt vaikeuksia, varsinkin valtion ja kuntien laitosten, julkisten yritysten sekä yksityisten voittoa tavoittelemattomien lai-

tosten erottamisessa toisistaan. Esimerkiksi teatterit voivat olla säätiön tai yhdistyksen ylläpitämiä, osakemuotoisia tai kokonaan tai osittain kunnallisia. Vasta tukea saaneiden teattereiden nimiluettelon ja omistussuhteiden selvittämisen jälkeen voidaan tuki kohdentaa oikein. Alueoteattereiden tapaan voi orkestereissa olla alueorkestereja, jotka ovat valtion ylläpitämiä. Samoin on museoiden ja taidemuseoiden kohdalla myös kokonaan kunnallisia tai valtion ylläpitämiä. Näiden omistussuhteet on selvitettävä tapaus kerrallaan, mikä tuo runsaasti lisätyötä. Tässä selvityksessä ei kuitenkaan ole selvitetty omistussuhteita, vaan esim. teatterit on kokonaisuudessaan luokiteltu yksityisiin voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin, vaikka ne pääosin ovat riippuvaisia julki-

1) " Kulttuuritoimintojen julkinen rahoitus Suomessa 1981. Unesco:n kansainvälisen kyselyn tulokset Suomen osalta. Riitta Tolonen, Eeva-Sisko Veikkola, Tilastokeskus, muistio no 101, 29.4.1985"

sesta rahoituksesta. Myös Suomen kansantalouden tilinpito noudattaa tätä käytäntöä.

Toimintojen rajaaminen Unescon suosituksen mukaisesti

Kulttuurin luokituksen soveltamisessa on esiintynyt kahdenlaisia ongelmia: sekä toimintojen luokitteluun kulttuurialueisiin että niiden luokitteluun kulttuurialueen sisäisen jaottelun mukaisesti. Seuraavassa tarkastellaan vain toimintojen sijoittamisessa kulttuurialueisiin ilmenneitä ongelmia.

Taiteenalojen järjestö- ja harrastustoiminnan sijoittaminen kulttuurin luokituksen mukaisesti on tuottanut ongelmia. Unescon suosituksen mukaan kansalais- ja ammatillisten järjestöjen toiminnot, juhlat, uskonnollisiin, moraalisiin, eettisiin ja filosofisiin uskomuksiin liittyvät toiminnot, edellisiin liittyvä koulujärjestelmän ulkopuolinen koulutus, kulttuurin yhteiset hankkeet, kuten kunnalliset kulttuurikeskukset sekä harrastustoimintojen edistäminen sijoitetaan sosiokulttuurisiin toimintoihin. Mikäli kaikki yhdistys- ja järjestötoiminta sekä harrastustoiminta sijoitetaan tähän luokkaan, vaikka se olisi kohdennettavissa myös sisällön mukaiseen kulttuurialueeseen, katoaa paljon yksityiskoh- taista taiteenalakohtaista tietoa.

Valtion ja läänien taidetoimikuntien eri taiteenalojen järjestöille osoittama tuki on sijoitettu sosiokulttuurisiin toimintoihin. Evankelisluterilaiselle ja ortodoksiselle kirkolle annetut avustukset on otettu mukaan sosiokulttuurisiin toimintoihin. Sen sijaan poliittisille puolueille annetut avustukset eivät ole mukana vuosia 1983 ja 1985 koskevissa tiedoissa. Mukana ovat eri alojen taiteilijoiden ammatillisten järjestöjen saamat tuet (kuten kirjailijajärjestöjen, Suomen maakuntakirjailijat ry:n, graafisen suunnittelun järjestöjen ja kuvataidejärjestöjen). Muiden ammattijärjestöjen mukaan ottaminen on vielä ratkaisematta.

Luontoa ja ympäristöä kuvaavan alueen ottaminen mukaan kulttuurin käsitteen piiriin on melko uutta ja sen vuoksi alueeseen kuuluvien menojen erittely kaikista valtion tilinpäätöksen luontoon ja ympäristöön liittyvistä menoista on ollut pioneerityötä. Vuotta 1981 koskevissa Unescolle annetuissa tiedoissa ei luonnonsuojelu ollut mukana. Vuodesta 1983 lähtien on mukaan otettu luonnonsuojeluun ja ympäristön laatuun liittyvät tutkimukset, rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen, luonnonsuojelualueiden ja kansallispuistojen suunnitteluun, perustamiseen ja hoitoon liittyvät menot sekä avustukset ulkoilu-

reittien perustamiseen. Retkeilyseurain rakentaminen ja aluearkkitehtitoiminnan kokeilu on myös otettu mukaan. Ympäristönsuojeluneuvostoa ja lääninhallitusten alaisia ympäristönsuojelun neuvottelukuntia ei ole sisällytetty laskelmiin, koska niiden toiminnan on katsottu suuntautuvan enemmänkin taloudelliselle kuin kulttuurin alueelle.

Urheilua ja pelejä koskevat tiedot on kaikki sisällytetty samaan kulttuurin alueeseen, eikä järjestöjä ole hajoitettu sosiokulttuurisiin toimintoihin ja urheiluun ja peleihin. Tämä on myös Unescon v. 1986 kulttuuritilastokokouksen suositus urheilun kohdalla.

Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö on sijoitettu kulttuurin yhteiseen hallintoon ja jakamattomiin toimintoihin. Kyseisen alueen sisällä kansainväliset toiminnot on sijoitettu kohtaan 2, joka sisältää siten mm. kirjastojen ja muiden kulttuuripalvelujen toiminnan ulkomailta sekä avustukset kansainvälisille kulttuurijärjestöille.

Kulttuurialueeltaan tuntematon tuki on sijoitettu tässä yleiseen hallintoon ja jakamattomiin toimintoihin.

Kulttuuritilastokehikon kehittämistyön ensi vaiheen päättyessä keväällä 1986 todettiin tavoitteeksi rakentaa kunkin kulttuurin osa-alueen suositus tärkeimmiltä osiltaan niin täydelliseksi kuin mahdollista. Sosiokulttuuristen toimintojen ja muiden kulttuurin osa-alueiden päällekkäisyydestä todettiin, ettei kehikkoa ole tarpeen rakentaa "vedenpitäväksi", vaan ko. päällekkäiset asiat voivat sisältyä molempiinkin osa-alueisiin. Kuitenkin yhteenvedoja koko kulttuurin alueesta laadittaessa tämä on muistettava, ettei synny kaksinkertaista kirjanpitoa.

Soveltamiskertojen karttuessa tilastojen tulkinnanvaraisuus tulee kuitenkin vähenemään.

Pohjoismaisessa kulttuuri- ja viestintätalostovalioikunnassa on tehty vertailu Unescolle annettujen tietojen pohjalta. Tavoitteena on päästä sekä mahdollisimman yhtenäiseen Unescon suosituksen soveltamiskäytäntöön että mahdollisimman vertailukelpoisiin pohjoismaisiin tilastoihin julkisista kulttuurimenoista.

6. Valtion tuki kulttuuritoiminnalle Suomessa

Valtion menot kulttuuritoimintaan muodostuvat kulttuuripalvelusten tarjoamisesta kansalaisille maksuttomasti tai voimakkaasti tuettuun hintaan, edellytysten luomisesta kansalaisten aktiivisille, omaehtoisille kulttuuriharrastuksille (mm. urheilukenttien rakentaminen, taide- ja urheiluseuro-

jen toiminnan tukeminen) sekä kotimaisen taiteen ja taitelijoiden luovan toiminnan tukemisesta (apurahat, avustukset jne.). Osa valtion tuesta on välillistä ja kulkee kuntien, kuntainliittojen ja kulttuurin keskusjärjestöjen kautta.

Lainsäädännöllistä taustaa

Julkinen valta on Suomessa merkittävä rahoittaja ja sen toiminnalla on jo pitkät perinteet aina 1800-luvulle asti. Nykyinen kulttuuripoliikka ja hallinto ovat peräisin 1960- ja 1970-luvuilta, jolloin säädettiin laki taiteen edistämisestä (1967). Tämän mukaisesti perustetut valtion taidetoimikunnat, taiteen keskustoimikunta ja läänien taidetoimikunnat ohjaavat pääosan valtion tuesta taiteelle (taiteilija-apurahat, palkinnot, projektiapurahat). Laki taitelija-apurahoista (1969) on nykyisen taiteille annettavan valtion tuen kulmakivi. Tätä tukijärjestelmää on täydennetty kirjailijoille ja kääntäjille annettavilla apurahoilla, jotka ovat korvausta heidän töidensä ilmaisesta lainaamisesta yleisistä kirjastoista sekä taiteilijaeläkkeillä, joita myönnetään ansioituneille taiteilijoilla heidän tulojensa turvaamiseksi. Erilaisia teki-änoikeudellisiä järjestelmiä on useita. Lisäksi valtion taidetoimikunnat myöntävät vuosittaisia palkintoja taiteilijoille. Kulttuurijärjestöt saavat myös tukea toimintaansa val-

tiolta. Lehdistön yleinen kuljetustuki perustuu asetukseen sanoma- ja aikakauslehtien postimaksuista (asetus 778/75) ja merkitsee alennusta postimaksuihin. Tämä alennus kattaa valtaosan lehdistötuesta.

Kuntien kulttuuritoimintalaki, joka säädettiin 1980, edellyttää kulttuurilautakunnan perustamista kuntaan koordinoimaan kunnallista kulttuuritoimintaa. Laki turvaa myös valtion avustuksen ei-laitosmaiseen paikalliseen kulttuuritoimintaan. Valtion ja kuntien välisiä suhteita ja valtion avustuksia (osuutta) säätelevät myös laki yleisistä kirjastoista (1962), laki kansalais- ja työväenopistoista (1965) ja laki musiikkioppilaitoksista (1968). Näiden lakien mukaisesti valtio ohjaa ja valvoo sekä rahoittaa paikallista kulttuuritoimintaa. Kunnat ja niissä toimivat yhteisöt ja kulttuurin laitokset harjoittavat paikallista kulttuuritoimintaa.

7. Valtion kulttuurimenot vuosina 1983, 1985 ja 1987

Valtio käytti kulttuuritoimintoihin vuosina 1983, 1985 ja 1987 vajaat viisi prosenttia tilinpäätöksen mukaisista menoistaan. Käytetty rahamäärä oli 1 918,2 milj. mk vuonna 1983, vuosina 1985 ja 1987 se oli 2 368,6 milj. mk ja 2 686,8 milj. mk. Kulttuurin alueen rajaamisessa on tässä käytetty Unescon kulttuuritilastoissa käytettyä määritelmää, joka sisältää perinteisten taiteiden lisäksi kirjallisuuden, lehdistön, radion, TV:n, elokuvan, valokuvauksen, järjestö- ja harrastustoiminnan, kulttuuriperinteen, urheilun ja liikunnan sekä luonnon virkistyskäytön ja kaupunkimaisen ympäristön (Unescon kulttuuritilastojen julkista rahoitusta

koskeva suositus liitteenä 1) sekä kulttuurihallinnon ja ns. jakamattomat menot. Taulukossa 1 esitetään valtion kulttuurimenot kulttuurialueittain Unescon suosituksen mukaan. Kun inflaatio eli rahanarvon muutos otetaan huomioon, kasvua vuodesta 1983 vuoteen 1987 oli 15.3%. Taulukossa 2 esitetään menot kiinteähintaisina vuoden 1985 rahan arvon mukaan. Kulttuurimenojen osuus valtion tilinpäätöksen mukaisista kokonaismenoista vuonna 1987 oli 4.4 %, mikä oli yhtä suuri kuin vuonna 1983. Valtion kulttuurimenojen osuus bruttokansantuotteesta vaihteli vain vähän tarkasteltavina vuosina ollen noin 0.7%.

Kulttuurialueen mukainen tarkastelu

Painotuotteet ja kirjallisuus saivat runsaat kaksi viidesosaa valtion kulttuuriin käyttämistä varoista. Yleisten kirjastojen ja lehdistön saama tuki muodostavat tästä suurimman osan. Toiseksi merkittävin kulttuurialue valtion tuen määrällä mitattuna oli sosiokulttuuriset toiminnot, lähinnä harrastus- ja järjestötoiminta, joka sai viidenneksen valtion kulttuuriin käyttämistä varoista tarkasteluajanjaksona. Tähän sisältyvät suurimpina tuen kohteina kansalais- ja työväenopistot, opintokeskukset, järjestöt sekä kuntien nuorisotyö. Myös tuki evankelisluterilaiselle ja ortodoksiselle kirkolle sisältyy tähän. Kolmantena valtion varojen käytöllä mitattuna

oli urheilu ja liikunta, joihin käytettiin kymmenesosa valtion kulttuurimäärärahoista. Tähän on sisällytetty muista kulttuurialueista poiketen alan järjestötoiminta. Painotuotteiden ja kirjallisuuden osuus laski hieman tarkasteluajanjaksona kahden muun edellä mainitun osuuden pysyessä ennallaan. Nämä kolme kulttuurialuetta saivat runsaan 70 % valtion kulttuuriin käyttämistä varoista loppujen kahdeksan kulttuurialueen saadessa siten yhteensä vajaat 30 %. Kulttuurialueiden sisäistä jaottelua tarkastellaan taulussa 3 vuoden 1987 osalta.

Menolajin mukainen tarkastelu

Menojen jakautuminen palkkoihin, tavaroiden ja palvelusten ostoihin, tulonsiirtoihin, kiinteän pääoman muodostukseen ja pääoman siirtoihin esitetään kuvioissa 1-4 sekä taulukossa 4, joissa on Unescon tiedustelussa käytetty taloustoimiluokitus. Vuotta 1987 koskevissa kuvioissa ja taulukossa on käytetty Unescon kulttuurin julkista rahoitusta koskevassa käsikirjaluonnoksessa esitettyä ryhmittelyä.

Menojen jakautuminen menolajeittain vaihtelee jonkin verran kulttuurialueittain.

Kokonaisuutena tarkastellen pääomamenot muodostivat kahtena ensimmäisenä vuotena noin 11% menoista ja vuonna 1987 noin 14%. Yksittäisiä kulttuurialueita tarkasteltaessa pääomamenojen osuus oli keskimääräistä suurempi kulttuuriperinteen, painotuotteiden ja kirjallisuuden, urheilun ja liikunnan sekä luonto-ympäristön kohdalla. Kulttuuriperinteen osuutta selittävät kulttuurihistoriallisten rakennusten, museoiden ja muistomerkkien kunnostus- ja rakennustyöt. Kirjallisuuden osuus selittyy valtion avulla kunnallisten kirjastojen rakentamiseen. Urheilun ja liikunnan osuutta selittää valtion tuki liikuntapaikkojen rakentamiseen. Luonnon ja ympäristön osuus selittyy valtion osal-

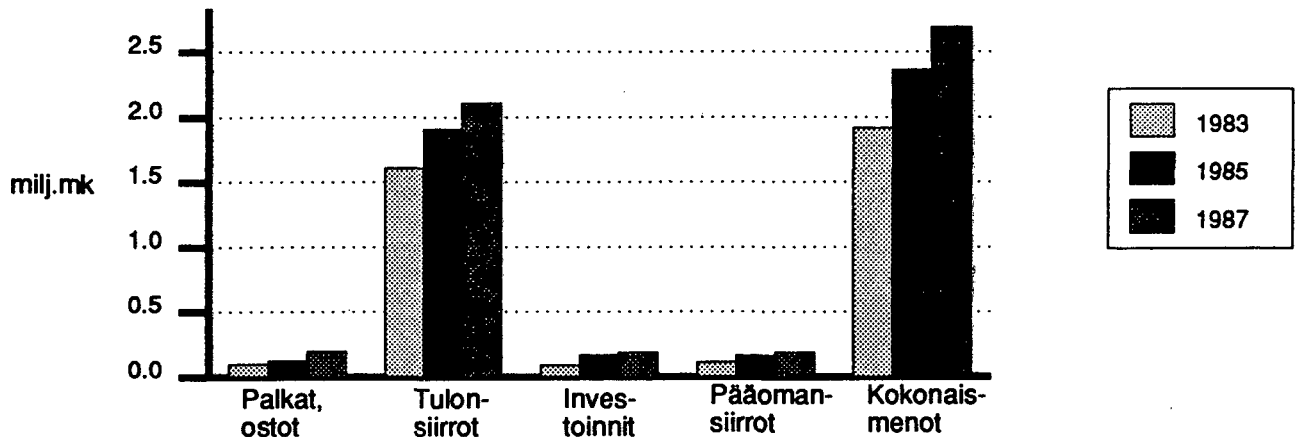
listumisella luontopolkujen, erämaatupien ja veneilysatamien rakentamiseen sekä maa-alueiden ostoilla luonnosuojelualueiksi ja korvauksilla kunnille ja yksityisille luonnosuojelualueista.

Palkkojen sekä tavaroiden ja palvelusten ostojen osuus menoista on useimmilla kulttuurialueilla melko pieni ts. valtio tukee lähinnä muiden järjestämää kulttuuritoimintaa ja järjestää itse sitä vain pienessä mittakaavassa. Palkkojen sekä tavaroiden ja palvelusten ostojen osuus valtion kulttuurimenoista vuonna 1987 oli vajaat 8%.

Tulonsiirrot muodostavat suurimman yksittäisen menoerän. Ne muodostuvat pääasiassa valtion avusta kunnille, kulttuurijärjestöille, taidelaitoksille, yrityksille ja harrastusluonteista opetusta antaville oppilaitoksille. Tulonsiirtojen osuus valtion kulttuurimenoista vuonna 1987 oli 79 %. Se laski jonkin verran vuoteen 1983 (84%) verrattuna. Tulonsiirtojen osuus kulttuurialueittain vaihtelee. Eniten tulonsiirtoja saivat painotuotteet ja kirjallisuus (45 % tulonsiirroista v. 1987). Tämän alueen osuus laski kuitenkin hieman tarkasteltavina vuosina. Toiseksi eniten tulonsiirtoja saivat

KUVIO 1. Valtion kulttuurimenot 1987 menolajin mukaan, milj.mk

Figure 1. Government expenditure on cultural activities 1987 by type of expenditure, million FIM

sosio-kulttuuriset toiminnot eli harrastus- ja järjestötoiminta (22%). Tähän ei sisälly kuitenkaan urheilun ja liikunnan järjestötoiminta, joka on sisällytetty ao. alueeseen. Urheilun ja liikunnan osuus tulonsiirroista oli 10–12% tarkaste-

luajanjaksona. Tämä osuus kasvoi hieman. Neljänneksi suurin tulonsaaja oli musiikki, jonka osuus tulonsiirroista oli kuitenkin alle 8%.

Tulonsaajaryhmittäinen tarkastelu

Suurin tulonsaajaryhmä olivat kunnat ja kuntainliitot (909,8 milj.mk vuonna 1987) Seuraavaksi eniten tulonsiirtoja saivat yksityiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (661,7 milj.mk vuonna 1987), joita ovat taidelaitokset (teatterit, museot jne.), taiteen ja urheilun järjestöt, opintokeskukset, musiikkiopistot, erilaiset kansalaisjärjestöt (ml. uskonnolliset järjestöt, evakelisluterilainen ja ortodoksinen kirkko). Kansalais- ja työväenopistot on sijoitettu kaikki kunnallisiksi, vaikka osa niistä kuuluu yksityisten voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen ryhmään. Musiikkiopistot ja teatterit on kokonaisuudessaan sijoitettu yksityisiin voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin, vaikka osa niistä on kunnallisia. Erittely olisi aiheuttanut kohtuuttoman paljon työtä käytettävissä oleviin resursseihin nähden. Jatketaessa valtion kulttuurimenojen tilastointia tämä erittely joudutaan kuitenkin tekemään. Kuntien ja kuntainliittojen osuus tulonsiirroista tarkasteluajanjaksona kasvoi ollen 43 % vuonna 1987. Yksityisten voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen osuus tulonsiirroista kasvoi hieman ja oli tarkasteluajanjaksona noin kolmasosa. Suurimmat tuen saajat tässä ryhmässä olivat kulttuurilaitokset, opintokeskukset sekä valtakunnalliset nuorisojärjestöt.

Yritysten saamat tulonsiirrot olivat vuonna 1983 yli 2/3 kuntien ja kuntainliittojen saamasta määrästä. Yritysten osuus kuitenkin pieneni ollen v.1987 enää runsas viidennes tulonsiirtojen kokonaismäärästä. Oheisessa asetelmassa esitetään tulonsiirrot kolmen suurimman tulonsaajaryhmän mukaan eriteltyinä

Asetelmasta selviää, että muiden kuin edellä mainittujen kolmen tulonsaajaryhmän ts. valtion omien laitosten, kotitalouksien ja edellä mainitsemattomien tulonsaajaryhmien, osuus oli tarkasteluajanjaksona pienentynyt viidestä kolmeen prosenttiin. Kun rahanarvon muutos eliminoidaan, tulonsiirtojen kasvu oli 7,7% tarkasteluajanjaksona (1983–1987). Kuntien ja kuntainliittojen tulonsiirtojen reaalin kasvu oli 21,5%, yksityisten voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen saamien tulonsiirtojen kasvu oli 20%. Suurimmat kuntien vastaanottamien tulonsiirtojen kohteet olivat kirjastot, työväen ja kansalaisopistot, urheilu ja liikunta sekä nuorisotyö. Yritysten saamat tulonsiirrot olivat valtaosin lehdistön tukea.

Asetelma 1. Valtion tulonsiirrot kulttuuritoimintojen tukemiseen 1983, 1985 ja 1987 tulonsaajaryhmien mukaan, milj. mk

Government transfers on financing of cultural activities in 1983, 1985 and 1987 by the recipient group, million FIM

	1983	1985	1987
Kunnat ja kuntainliitot	616,2	767,7	909,8
Yksityiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	453,5	613,7	661,7
Yritykset	460,2	454,1	472,7
Muut tulonsaajaryhmät	82,4	74,3	66,3
Yhteensä	1 612,3	1 909,8	2 110,4

Hallinnonaloitainen tarkastelu

Valtaosa, vuonna 1987 noin 78 %, valtion kulttuuritoimintoihin osoittamista varoista käytettiin opetusministeriön hallinnonalalla (2 091,2 milj. mk). Tämä oli 11,4% hallinnonalan kokonaismenoista. Toiseksi suurimpana kulttuurin rahoittajana (17%) erottautuu liikenneministeriö, jonka osuus on lähinnä lehdistön tukemista. Kulttuurin osuus liikenneministeriön budjetista laski tarkasteluajanjaksona runsaan prosentin. Opetusministeriön ja liikenneministeriön yhteinen osuus valtion kulttuurimenoista oli tarkasteluajanjaksona noin 95%. Muiden hallinnonalojen kulttuuriin

käyttämät määrärahat koostuvat pääasiassa kertaluonteisista kunnostus- ja rakentamishankkeista. Tuki poliittisille puolueille ei sisälly vuosia 1983 ja 1985 koskeviin tietoihin.

Oheisessa asetelmassa esitetään kulttuurimenojen jakautuminen ja osuus hallinnonalan menoista kahden suurimman hallinnonalan osalta erikseen vuosina 1983, 1985 ja 1987. Taulukossa 5 esitetään valtion kulttuurimenot hallinnonalan ja kulttuurialueen mukaan vuonna 1987.

Asetelma 2. Valtion kulttuurimenot 1983, 1985 ja 1987 hallinnonalan mukaan sekä kulttuurimenojen osuus hallinnonalan kokonaismenoista, milj. mk

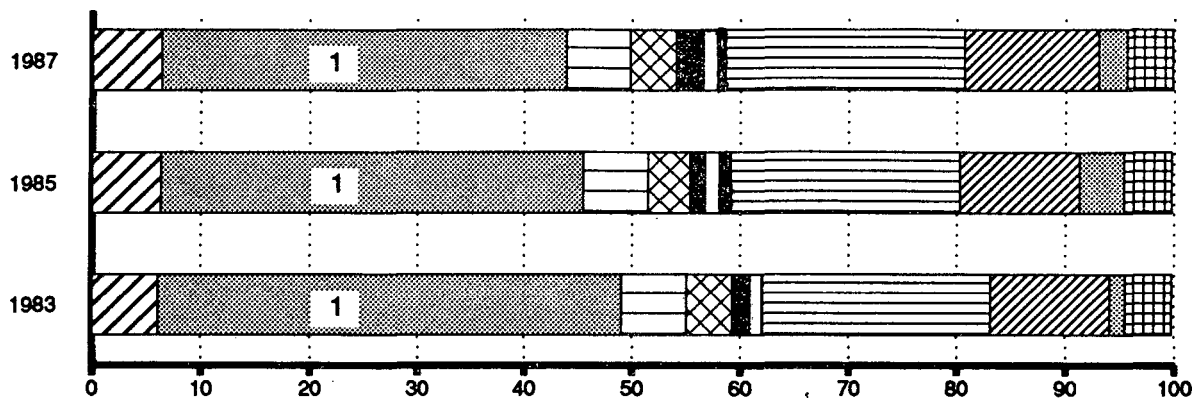
Government expenditure on cultural activities in 1983, 1985 and 1987 by government department and the share of cultural expenditure of the total expenditure of the department, million FIM

	1983		1985		1987	
		% hallinnon- alan menoista		% hallinnon- alan menoista		% hallinnon- alan menoista
Opetusministeriö	1 413,2	11,0	1 766,2	11,6	2 091,2	11,4
Liikenneministeriö	430,3	6,3	458,9	6,0	449,8	4,9
Muut hallinnonalat	74,7		143,5		145,8	
Yhteensä	1 918,2	4,4	2 368,6	4,8	2 686,8	4,4

- 0. Kulttuuriperinne - Cultural heritage
- 1. Painotuotteet ja kirjallisuus - Printed matter and literature
- 2. Musiikki - Music
- 3. Näyttämötaiteet - Performing arts
- 4. Kuvataiteet ja muotoilu - Visual arts
- 5. Elokuva ja valokuva - Cinema and photography
- 6. Radio ja TV - Radio and television
- 7. Sosiokulttuuriset toiminnot - Socio-cultural activities
- 8. Urheilu - Sports and games
- 9. Luonto ja ympäristö - Nature and the environment
- 10. Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat menot
General administration of culture and non-apportionable a

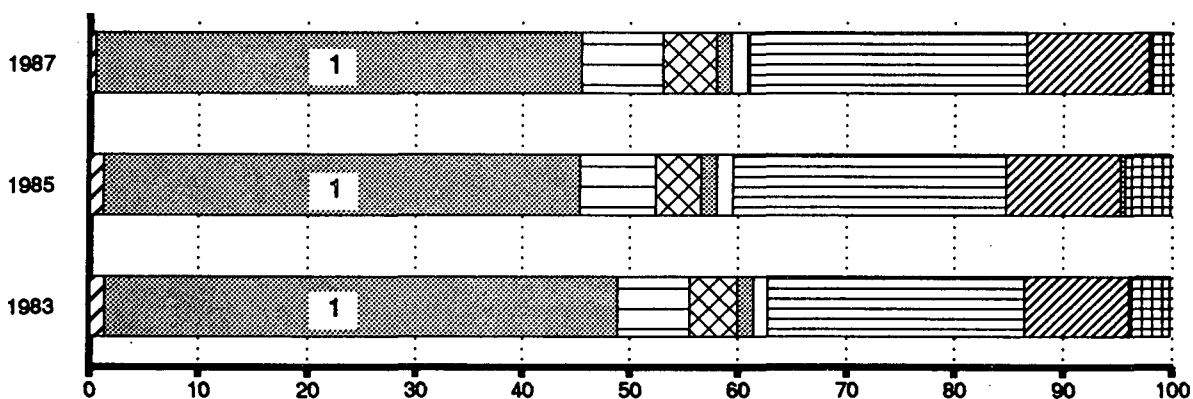
KUVIO 2. Valtion kulttuurimenot kulttuurialueittain 1983, 1985 ja 1987

Figure 2. Government expenditure on cultural activities by cultural category 1983, 1985 and 1987

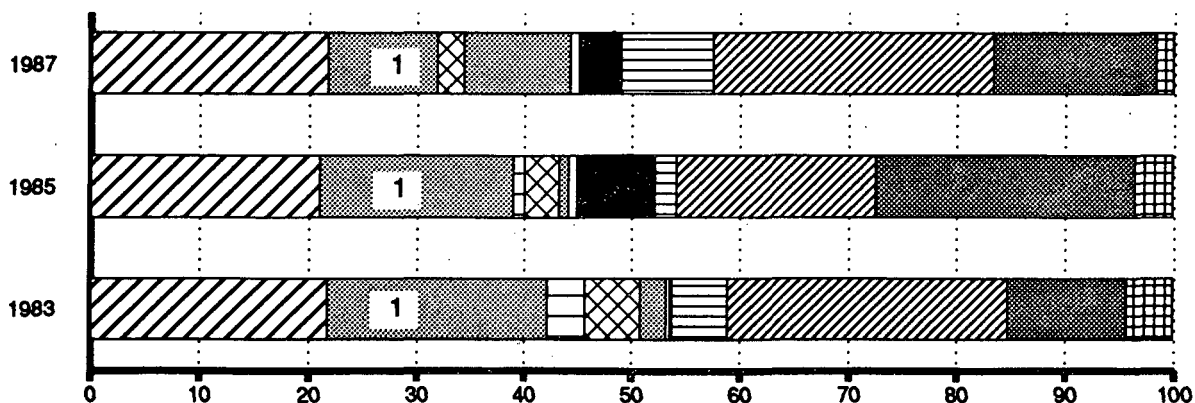
KUVIO 3. Valtion tulonsiirrot kulttuuritoimintojen rahoittamiseen 1983, 1985 ja 1987

Figure 3. Government transfers for financing of cultural activities by cultural category 1983, 1985 and 1987

KUVIO 4. Valtion pääomamenot kulttuuriin 1983, 1985 ja 1987

Figure 4. Government capital expenditure on cultural activities by cultural category 1983, 1985 and 1987

English summary

1. General

No comprehensive periodic statistics have so far been compiled on the financing of cultural activities in Finland. Central Statistical Office has published data on public financing of cultural activities in Cultural Statistics (1978 and 1984) and in Mass Communication Statistics. A comprehensive analysis of public financing of mass communication was published in 1988 (The economy of mass communication and its public support, Central Statistical Office of Finland, Culture and the media 1988:2). For the purposes of the national budget, estimates of government expenditure on cultural activities are prepared by the Ministry of Education. Estimates concerning the financing of the cultural service of urban municipalities are prepared by the Union of Finnish Towns. Some data are available on the private financing of cultural activities, but they are dispersed among cultural institutions and organisations and sponsors of cultural activities (private persons, companies, foundations, etc.). The Central Statistical Office of Finland and the Central Arts Committee have conducted a joint survey of industries concerning their support for the arts in 1984 and 1987.

Compilation of cultural statistics is hampered by the lack of a single nationally and internationally accepted definition of culture. Existing surveys have generally made use of administrative delineations, such as those used in municipal and national accounting. Because of the lack of a common definition, the data are not comparable.

At the international level, mainly within the UNESCO, work on the development of a common definition and of a common statistical framework has been launched. This work has resulted in a recommendation concerning statistics on the public financing of cultural activities and in a draft framework for cultural statistics. This publication describes the international development work concerning statistics on the public financing of cultural activities and the application of the UNESCO Recommendation in Finnish conditions. It also presents the data on government cultural expenditure in Finland for 1983, 1985 and 1987 as presented in the financial statements.

2. The Finnish system of public financing of cultural activities

The government is a major sponsor of cultural activities in Finland, with traditions which go back to the nineteenth century. The mandates for the present cultural policy and for the present system of cultural administration date from the 1960s and '70s, when the Promotion of the Arts Act (1967) was promulgated. The act provides for the establishment of National Arts Committees, a Central Arts Committee and Provincial Arts Committees. The bulk of government support for the arts in the form of artists' grants, prizes, and project grants is administered through these committees. The Artists' Grants Act (1969) is the cornerstone of the present system of government support for the arts. The system has been supplemented by grants to writers and translators in compensation for the free lending of their works from public libraries and by artists' pensions granted to distinguished artists. Additionally, the National Arts Committees award annual prizes to artists. The government also supports the activities of cultural organisations.

Under the provisions of the Municipal Cultural Activities Act (1980), each municipality is required to establish a board of cultural activities to co-ordinate the cultural activities of the municipality. The act also ensures the provision of government support for non-institutional

cultural activities at the local level. The relations between government and municipalities and the proportion of government participation in the financing of municipal cultural activities are also governed by the Public Libraries Act (1962), the Adult Education Centres Act (1965) and the Music Schools and Colleges Act (1968). Under the provisions of these acts, the government co-ordinates, supervises and participates in the financing of local cultural activities. Local cultural services are provided by municipalities and by organisations and cultural institutions active in municipalities.

Government expenditure on cultural activities comprises the provision of cultural services to citizens free of charge or at heavily subsidised prices; the creation of conditions for cultural activities initiated by the citizens themselves (incl. the building of athletic fields and support for the activities of art and sport clubs); and the provision of support for the arts and the creative activities of artists in Finland (grants, aid, etc.). Part of government support is indirect and is administered through municipalities, federations of municipalities and central cultural organisations.

3. Government expenditure on cultural activities in 1983, 1985 and 1987

In delineating cultural activities and in calculating cultural expenditures, the UNESCO Recommendation concerning the International Standardization of Statistics on the Public Financing of Cultural Activities of 1980 has been used (see Appendix 1).

Government expenditure on cultural activities amounted to FIM 2,686.8 million in 1987 and to FIM 1,918.2 million in 1983 (table 1). This gives a growth rate of 15.3 per cent, adjusted for inflation, from 1983 to 1987 (table 2). Government expenditure on cultural activities as a proportion of total government expenditure was 4.4 per cent according to the national accounts of 1987, or the same as in 1983. In each of the years under consideration, government expenditure on cultural activities as a proportion of GDP was about 0.7 per cent.

Cultural expenditure is concentrated in the government departments of education and of transport and communication, which together accounted for about 95 per cent of the government expenditure on cultural activities in 1987 (table 5). The share of the government department of education alone was about 78 per cent. The cultural expenditure of the department of education in 1987 amounted to FIM 2,091.2 million, accounting for about 11.4 per cent of the total expenditure of the department. The proportion of the cultural expenditure of the department showed a slight increase on 1983. The cultural expenditure of the department of transport and communication in 1987 amounted to FIM 449.8 million. It consisted mainly of subsidies to the press and accounted for about five per cent of the total expenditure of the department. The proportion of the cultural expenditure of the department diminished during the period under consideration, having been 6.3 per cent in 1983.

Current transfers constitute the biggest single category of expenditure, accounting for nearly 80 per cent of the government expenditure on cultural activities in 1987. They consist mainly of government aid to municipalities, cultural institutions and organisations, educational establishments and enterprises. Capital expenditure (capital transfers included) accounted for 14 per cent of the government expenditure on cultural activities in 1987,

while wages and salaries together with purchased goods and services accounted for just under eight per cent.

Municipalities and federations of municipalities ranked first in current transfer receipts. In 1987, their current transfer receipts amounted to FIM 909 million, or 43 per cent of all current transfers. This sum also includes some funds earmarked for further distribution to local cultural organisations. During the 1983-1987 period, the current transfer receipts of municipalities grew by 21.5 per cent in real terms. The growth is partly explained by the passing of the Municipal Cultural Activities Act in 1980 and by the resulting increase in government support for municipal cultural activities. Private non-profit institutions ranked second in current transfer receipts. They received a total of FIM 661.7 million from government. For this group, real growth from 1983 to 1987 was 20 per cent. Private non-profit institutions include cultural institutions (e.g. theatres), voluntary associations, music institutes, study centres, and the Evangelical Lutheran and Greek Orthodox Churches. The current transfer receipts of enterprises, too, were considerable in 1987, amounting to FIM 2.7 million or more than half the amount received by municipalities.

A large proportion of the current transfer receipts of municipalities was allocated to libraries and adult education centres for the support of their activities; to sports and games; and to youth work. The current transfer receipts of enterprises were mainly allocated for the support of the press.

The category 'Printed matter and literature' was the biggest recipient of government subsidies. It accounted for 38 per cent of the government expenditure on cultural activities in 1987, or slightly less than in 1983 (see figures 2-4 and tables 3-4). At 22 and 12 per cent, respectively, 'Socio-cultural activities' (i.e. the activities of voluntary associations, including the Evangelical Lutheran and Greek Orthodox Churches, and amateur activities) and 'Sports and games' were the next biggest recipients of government subsidies in 1987. Their shares showed a slight increase on 1983. The remaining eight UNESCO cultural categories together received only 28 per cent of the government expenditure on cultural activities in 1987.

Taulu 1. Valtion menot kulttuuritoimintoihin kulttuurialueittain vuosina 1983, 1985 ja 1987, 1 000 mk

Table 1. Government expenditure on cultural activities by cultural category, 1983, 1985 and 1987, FIM 1,000

Kulttuurialue	1983 Menot yhteensä	1985 Menot yhteensä	Muutos vuodesta 1983, %	1987 Menot yhteensä	Muutos vuodesta 1985, %	Muutos vuodesta 1983, %
0. Kulttuuriperinne	116 306	150 261	29,2	165 546	10,2	42,3
1. Painotuotteet ja kirjallisuus	824 766	929 216	12,7	1 011 593	8,9	22,7
2. Musiikki	115 875	137 442	18,6	159 769	16,2	37,9
3. Näyttämötaiteet	81 144	92 523	14,0	114 190	23,4	40,7
4. Kuvataiteet ja muotoilu	30 151	32 610	8,2	68 379	109,7	126,8
5. Elokuva ja valokuva	23 686	33 393	41,0	36 197	8,4	52,8
6. Radio ja televisio, video	1 200	24 870	1 972,5	19 681	-20,9	1 540,1
7. Sosio-kulttuuriset toiminnot	405 237	501 047	23,6	595 214	18,8	46,9
8. Urheilu ja pelit	209 790	263 867	25,8	333 576	26,4	59,0
9. Luonto ja ympäristö	26 788	98 259	266,8	69 284	-29,5	158,6
10. Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat menot	83 283	105 137	26,2	113 342	7,8	36,1
Yhteensä	1 918 2262	368 625	23,5	2 686 771	13,4	40,1

Taulu 2. Valtion menot kulttuuritoimintoihin kulttuurialueittain vuosina 1983, 1985 ja 1987, kiinteähintaisena¹⁾, 1 000 mk

Table 2. Government expenditure on cultural activities at constant prices by cultural category, 1983, 1985 and 1987, FIM 1,000

Kulttuurialue	1983 Menot yhteensä	1985 Menot yhteensä	Muutos vuodesta 1983, %	1987 Menot yhteensä	Muutos vuodesta 1985, %	Muutos vuodesta 1983, %
0. Kulttuuriperinne	131 717	150 261	14,1	154 284	2,7	17,1
1. Painotuotteet ja kirjallisuus	934 050	929 216	-0,5	942 771	1,5	0,9
2. Musiikki	131 229	137 442	4,7	148 899	8,3	13,5
3. Näyttämötaiteet	91 896	92 523	0,7	106 422	15,0	15,8
4. Kuvataiteet ja muotoilu	34 146	32 610	-4,5	63 727	95,4	86,6
5. Elokuva ja valokuva	26 825	33 393	24,5	33 734	1,0	25,8
6. Radio ja televisio, video	1 359	24 870	1 730,0	18 342	-26,2	1 249,7
7. Sosio-kulttuuriset toiminnot	458 932	501 047	9,2	554 719	10,7	20,9
8. Urheilu ja pelit	237 588	263 867	11,1	310 882	17,8	30,8
9. Luonto ja ympäristö	30 337	98 259	223,9	64 570	-34,3	112,8
10. Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat menot	94 318	105 137	11,5	105 631	0,5	12,0
Yhteensä	2 172 396	2 368 625	9,0	2 503 981	5,7	15,3

1) Vuoden 1985 rahassa - In 1985 money

Taulu 3. Valtion kulttuurimenot menolajin ja kulttuurialueen mukaan 1987, 1 000 MK

Table 3. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure and cultural category, 1987, FIM 1,000

0. Kulttuuriperinne – 0. Cultural heritage

Menolaji	Kulttuurialue	0. KULTTUURI- PERINNE yhteensä	0.0 Historialliset muisto- merkit ja paikat	0.1 Arkistot
JUOKSEVAT MENOT				
1. Palkat		49 827	6 006	18 824
2. Tavaroiden ja palvelusten osto		22 157	4 148	10 304
Yhteensä (1.–2.)		71 984	10 154	29 128
PÄÄOMAMENOT				
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus		81 443	60 180	7 320
4. Aineettomien varojen hankinta				
Yhteensä (3.–4.)		81 443	60 180	7 320
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT				
5. Valtion omille laitoksille				
5.1 Juokseviin menoihin				
5.2 Pääomansiirrot				
6. Kunnille ja kuntainiltoille				
6.1 Juokseviin menoihin				
6.2 Pääomansiirrot				
7. Yrityksille				
7.1 Juokseviin menoihin		690	690	
7.2 Pääomansiirrot		690	690	
8. Kotitalouksille				
8.1 Juokseviin menoihin				
8.2 Pääomansiirrot				
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille				
9.1 Juokseviin menoihin		11 429		
9.2 Pääomansiirrot		11 129		
		300		
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille				
10.1 Juokseviin menoihin				
10.2 Pääomansiirrot				
Yhteensä (5.–10.)		12 119	690	
Juokseviin menoihin		11 819	690	
Pääomansiirtoihin		300		
Yhteensä		165 546	71 024	36 448

0.2 Museot	0.3 Arkeologiset kaivaukset	0.4 Muut julkista suojelua nauttivat kulttuuriperin- teen muodot	0.5 Virallisen koulutusjärjes- telmän ulkopuolinen tutkimus ja koulutus	0.6 Muut kulttuuriperinteen säilyttämiseksi ja kirjaamiseksi välttämät- tömät toiminnot
24 997 7 705				
32 702				
13 650				293
13 650				293
11 429 11 129 300				
11 429 11 129 300				
57 781				293

1. Painotuotteet ja kirjallisuus — 1. Printed matters and literature

Menolaji	Kulttuurialue	1. PAINOTUOTTEET JA KIRJALLISUUS yhteensä	1.0 Kirjallinen luominen	1.1 Kirjojen julkaiseminen
JUOKSEVAT MENOT				
1. Palkat		17 626	1 425	620
2. Tavaroiden ja palvelusten osto		7 690	16	
Yhteensä (1.–2.)		25 316	1 441	620
PÄÄOMAMENOT				
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus		7 039		1 320
4. Aineettomien varojen hankinta				
Yhteensä (3.–4.)		7 039		1 320
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT				
5. Valtion omille laitoksille				
5.1 Juokseviin menoihin				
5.2 Pääomansiirrot				
6. Kunnille ja kuntainliitoille				
6.1 Juokseviin menoihin		500 590		
6.2 Pääomansiirrot		470 386		
7. Yrityksille				
7.1 Juokseviin menoihin		30 204		
7.2 Pääomansiirrot		446 042		
8. Kotitalouksille				
8.1 Juokseviin menoihin		446 042		
8.2 Pääomansiirrot		22 304	22 054	
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille				
9.1 Juokseviin menoihin		22 304	22 054	
9.2 Pääomansiirrot		9 102	1 477	
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille				
10.1 Juokseviin menoihin		9 102	1 477	
10.2 Pääomansiirrot		1 200		
Yhteensä (5.–10.)		979 238	23 531	
Juokseviin menoihin		948 034	23 531	
Pääomansiirtoihin		31 204		
Yhteensä		1 011 593	24 972	1 940

1.2 Aikakaus- ja sanomalehtien julkaiseminen	1.3 Kirjojen, aikakaus- ja sanomalehtien jakelu ja markkinointi	1.4 Kirjastot	1.5 Virallisen koulutus- järjestelmän ulkopuolinen tutki- mus ja koulutus	1.6 Muut kirjallisten tuot- teiden tuotantoon ja painamiseen liittyvät toiminnot
		10 214	5 110	257
		5 979	1 695	
		16 193	6 805	257
		5 439	80	200
		5 439	80	200
		500 590		
		470 386		
		30 204		
446 042				
446 042				
			250	
			250	
5 670		1 620	335	
5 670		1 620	335	
	1 200			
	200			
	1 000			
451 712	1 200		585	
451 712	200	472 006	585	
	1 000	30 204		
451 712	1 200	523 842	7 470	457

2.Musiikki — 2. Music

Menolaji	Kulttuurialue	2.	2.0	2.1	2.2
		MUSIIKKI yhteensä	Musiikin luominen	Musiikkiesitykset (instrumentti- tai laulukonsertit)	Nuottien julkaiseminen
JUOKSEVAT MENOT					
1. Palkat		395	107	31	
2. Tavaroiden ja palvelusten ostot					
Yhteensä (1.-2.)		395	107	31	
PÄÄOMAMENOT					
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus					
4. Aineettomien varojen hankinta					
Yhteensä (3.-4.)					
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT					
5. Valtion omille laitoksille		10 650			
5.1 Juokseviin menoihin		10 650			
5.2 Pääomansiirrot					
6. Kunnille ja kuntainliitoille		180			
6.1 Juokseviin menoihin		180			
6.2 Pääomansiirrot					
7. Yrityksille		20			
7.1 Juokseviin menoihin		20			
7.2 Pääomansiirrot					
8. Kotitalouksille		4 752	2 637	2 066	
8.1 Juokseviin menoihin		4 752	2 637	2 066	
8.2 Pääomansiirrot					
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille		143 772	893	10 114	
9.1 Juokseviin menoihin		143 772	893	10 114	
9.2 Pääomansiirrot					
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille					
10.1 Juokseviin menoihin					
10.2 Pääomansiirrot					
Yhteensä (5.-10.)		159 374	3 530	12 180	
Juokseviin menoihin		159 374	3 530	12 180	
Pääomansiirtoihin					
Yhteensä		159 796	3 637	12 211	

2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9
Lyyriset esitykset (sis. oopperan, operetin, musikaalit jne.)	Tallennetun musiikin julkaiseminen (levyt, nauhat, kasetit jne.)	Nuottien ja tallennetun musiikin jakelu ja markkinointi	Soittimien tuotanto ja markkinointi	Musiikin kuuntelu- ja äänityslaitteiden tuotanto ja markkinointi	Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus	Muut musiikin luomiseen ja tuottamiseen sekä ao. välineistöön tms. liittyvät toiminnot
						257
						257
					10 650 10 650	
					180 180	
					20 20	
35 35	10 10				4 4	
68 900 68 900					63 420 63 420	445 445
68 935 68 935	10 10				74 274 74 274	445 445
68 935	10				74 274	702

3. Näyttämötaiteet — 3. Performing arts

Menolaji	Kulttuurialue	3.	3.0	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
		NÄYTTÄ- MÖTAL- TEET yh- teensä	Teosten luominen näyttämö- taiteita varten	Näytel- mäesityk- set	Koreogra- fiset esi- tykset (klassi- nen balet- ti, moder- ni tanssi)	Muut näyttämö- taiteet (kaba- ree, sir- kus, nuk- keteatteri yms.)	Virallisen koulutus- järjestel- män ulko- puolinen koulutus	Muut näyttämö- taiteisiin liittyvät toiminnot 1)
JUOKSEVAT MENOT								
1. Palkat		736		151	71			514
2. Tavaroiden ja palvelusten osto								
Yhteensä (1.–2.)		736		151	71			514
PÄÄOMAMENOT								
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus		2 500						2 500
4. Aineettomien varojen hankinta								
Yhteensä (3.–4.)		2 500						2 500
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT								
5. Valtion omille laitoksille								
5.1 Juokseviin menoihin								
5.2 Pääomansiirrot								
6. Kunnille ja kuntainliitoille								
6.1 Juokseviin menoihin								
6.2 Pääomansiirrot								
7. Yrityksille								
7.1 Juokseviin menoihin								
7.2 Pääomansiirrot								
8. Kotitalouksille								
8.1 Juokseviin menoihin		3 240	266	1 772	1 194			8
8.2 Pääomansiirrot		3 240	266	1 772	1 194			8
9. Volttia tavoittelemattomille yhteisöille								
9.1 Juokseviin menoihin		107 714	320	104 206	2 938		250	
9.2 Pääomansiirrot		100 933	320	97 425	2 938		250	
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille								
10.1 Juokseviin menoihin		6 781		6 781				
10.2 Pääomansiirrot								
Yhteensä (5.–10.)		110 954	586	106 129	4 132		250	8
Juokseviin menoihin		104 173	586	99 197	4 132		250	
Pääomansiirtoihin		6 781		6 781				8
Yhteensä		114 190	586	106 129	4 203		250	3 022

1) Tilojen vuokraus, välityspalvelut, laitteiden tuotanto ja markkinointi jne

4. Kuvataiteet ja muotoilu — 4. Visual arts

Menolaji	Kulttuurialue	4.	4.0	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5
		KUVA- TAITEET JA MUO- TOILU yhteensä	Taidete- osten luominen	Taidete- osten kustanta- minen ja tuotanto	Näyttelyt	Taidete- osten käyttöön- saattami- nen ja mark- kinointi	Virallisen koulutus- järjestel- män ulko- puolinen koulutus	Muut kuvataitei- siin liitty- vät toi- minnot ¹⁾
JUOKSEVAT MENOT								
1. Palkat		864	350					514
2. Tavaroiden ja palvelusten ostot		19	19					
Yhteensä (1.–2.)		883	369					514
PÄÄMAMENOT								
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus		37 520			37 180			340
4. Aineettomien varojen hankinta								
Yhteensä (3.–4.)		37 520			37 180			340
TULON- JA PÄÄMANSIIRROT								
5. Valtion omille laitoksille								
5.1 Juokseviin menoihin								
5.2 Pääomansiirrot								
6. Kunnille ja kuntainliitoille								
6.1 Juokseviin menoihin								
6.2 Pääomansiirrot								
7. Yrityksille								
7.1 Juokseviin menoihin								
7.2 Pääomansiirrot								
8. Kotitalouksille								
8.1 Juokseviin menoihin		10 283	10 248					35
8.2 Pääomansiirrot								35
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille								
9.1 Juokseviin menoihin		19 693	2 693		1 700	12 200	3 100	
9.2 Pääomansiirrot								
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille								
10.1 Juokseviin menoihin								
10.2 Pääomansiirrot								
Yhteensä (5.–10.)		29 976	12 941		1 700	12 200	3 100	35
Juokseviin menoihin		29 976	12 941		1 700	12 200	3 100	35
Pääomansiirtoihin								
Yhteensä		68 379	13 310		38 880	12 200	3 100	889

1) mm. taideteosten tekemiseen ja julkaisemiseen tarvittavien materiaalien ja välineiden tuotanto ja markkinointi, työtilat

5. Elokuva ja valokuva — Cinema and photography

Menolaji	Kulttuurialue	5.	5.0	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5
		ELOKU- VA JA VALOKU- VA yh- teensä	Elokvi- en teke- minen	Elokvi- en levitys	Elokvi- en esittä- minen	Valoku- vaus	Virallisen koulutus- järjestel- män ulko- puolinen koulutus	Muut elo- kuvaan ja valoku- vauk- seen liit- tyvät toi- minnot ¹⁾
JUOKSEVAT MENOT								
1. Palkat		1 564	81			315		1 168
2. Tavaroiden ja palvelusten ostot		106						106
Yhteensä (1.-2.)		1 670	81			315		1 274
PÄÄOMAMENOT								
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus		170						170
4. Aineettomien varojen hankinta								
Yhteensä (3.-4.)		170						170
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT								
5. Valtion omille laitoksille								
5.1 Juokseviin menoihin								
5.2 Pääomansiirrot								
6. Kunnille ja kuntainliitoille								
6.1 Juokseviin menoihin		1 600			1 600			
6.2 Pääomansiirrot		1 600			1 600			
7. Yrityksille								
7.1 Juokseviin menoihin		21 600	19 300	1 100				1 200
7.2 Pääomansiirrot		20 400	19 300	1 100				
		1 200						1 200
8. Kotitalouksille								
8.1 Juokseviin menoihin		2 683	1 315			1 368		
8.2 Pääomansiirrot		2 683	1 315			1 368		
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille								
9.1 Juokseviin menoihin		8 474	3 274			780		4 420
9.2 Pääomansiirrot		6 674	3 274			780		2 620
		1 800						1 800
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille								
10.1 Juokseviin menoihin								
10.2 Pääomansiirrot								
Yhteensä (5.-10.)		34 357	23 889	1 100	1 600	2 148		5 620
Juokseviin menoihin		31 357	23 889	1 100	1 600	2 148		2 620
Pääomansiirtoihin		3 000						3 000
Yhteensä		36 197	23 970	1 100	1 600	2 463		7 064

1) mm. filmien, valkokankaiden, kameroiden yms. välineiden tuotanto ja markkinointi, tilat esityksiä varten

6. Radio ja TV — 4. Radio and TV

Menolaji	Kulttuurialue	6. RADIO JA TV yhteensä	6.0 Radio	6.1 Televisio	6.2 Virallisen kou- lutusjärjestel- män ulkopuo- linen koulutus	6.3 Muut radioin- tiin ja tele- visiointiin liitty- vät toiminnot ¹⁾
JUOKSEVAT MENOT						
1. Palkat		11				11
2. Tavaroiden ja palvelusten osto						
Yhteensä (1.–2.)		11				11
PÄÄOMAMENOT						
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
4. Aineettomien varojen hankinta						
Yhteensä (3.–4.)						
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT						
5. Valtion omille laitoksille						
5.1 Juokseviin menoihin						
5.2 Pääomansiirrot						
6. Kunnille ja kuntainliitoille						
6.1 Juokseviin menoihin						
6.2 Pääomansiirrot						
7. Yrityksille						
7.1 Juokseviin menoihin		19 670	5 670	14 000		
7.2 Pääomansiirrot		4 970	970	4 000		
7.2 Pääomansiirrot		14 700	4 700	10 000		
8. Kotitalouksille						
8.1 Juokseviin menoihin						
8.2 Pääomansiirrot						
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille						
9.1 Juokseviin menoihin						
9.2 Pääomansiirrot						
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille						
10.1 Juokseviin menoihin						
10.2 Pääomansiirrot						
Yhteensä (5.–10.)		19 670	5 670	14 000		
Juokseviin menoihin		4 970	970	4 000		
Pääomansiirtoihin		14 700	4 700	10 000		
Yhteensä		19 681	5 670	14 000		11

1) mm. lähetinten, vastaanotinten ja lähetysverkkojen tuotanto ja markkinointi

7. Sosio-kulttuuriset toiminnot ¹⁾ — 7. Socio-cultural activities

Menolaji	Kulttuurialue	7.	7.0	7.1	7.2	7.3	7.4
		SOSIO- KULTTUU- RISET TOI- MINNOT yhteensä	Sosio-kult- tuuriset hankkeet, kunnalliset kulttuuri- keskukset ja harras- tustoiminto- jen edistä- minen	Kansalais- ja ammatil- liset järjes- töt	Muut sosio- kulttuuriset toiminnot (mm. juh- lat, uskon- nollisiin, moraalisiin tms.usko- muksiin liit- tyvät yhtei- set toimin- not)	Virallisen koulutusjär- jestelmän ulkopuoli- nen koulu- tus	Muut sosio- kulttuurisel- le toimin- nalle välttä- mättömät toiminnot
JUOKSEVAT MENOT							
1. Palkat		12 382	1 541		10 841		
2. Tavaroiden ja palvelusten osto		7 210			7 210		
Yhteensä (1.-2.)		19 592	1 541		18 051		
PÄÄOMAMENOT							
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus		1 660	1 660				
4. Aineettomien varojen hankinta							
Yhteensä (3.-4.)		1 660	1 660				
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT							
5. Valtion omille laitoksille							
5.1 Juokseviin menoihin							
5.2 Pääomansiirrot							
6. Kunnille ja kuntainliitoille							
6.1 Juokseviin menoihin		353 906	353 906				
6.2 Pääomansiirrot		343 906	343 906				
7. Yrityksille							
7.1 Juokseviin menoihin							
7.2 Pääomansiirrot							
8. Kotitalouksille							
8.1 Juokseviin menoihin		703	23			680	
8.2 Pääomansiirrot		703	23			680	
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille							
9.1 Juokseviin menoihin		219 353	90 071	128 381	901		
9.2 Pääomansiirrot		198 828	88 371	109 756	701		
10. Mullle edellä mainitsemattomille saajille							
10.1 Juokseviin menoihin		20 525	1 700	18 625	200		
10.2 Pääomansiirrot							
Yhteensä (5.-10.)		573 962	444 000	128 381	901	680	
Juokseviin menoihin		543 437	432 300	109 756	701	680	
Pääomansiirtoihin		30 525	11 700	18 625	200		
Yhteensä		595 214	447 201	128 381	18 952	680	

1) Harrastus ja järjestötoiminta, nuorisotyö, kansalais- ja työväenopistot, ev.lut. ja ortodoksinen kirkko jne.

8. Urheilu — 8. Sports and games

Menolaji	Kulttuurialue	8. URHEILU yhteensä	8.0 Urheilutoiminnot ja -järjestöt	8.1 Urheiluvälineiden tuotanto, urheilu- kenttien ja mui- den edellytysten rakentaminen ja ylläpito	8.2 Virallisen koulu- tusjärjestelmän ul- kopuolinen koulu- tus
JUOKSEVAT MENOT					
1. Palkat					
2. Tavaroiden ja palvelusten ostot					
Yhteensä (1.-2.)					
PÄÄOMAMENOT					
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus					
4. Aineettomien varojen hankinta					
Yhteensä (3.-4.)					
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT					
5. Valtion omille laitoksille		6 020	6 020		
5.1 Juokseviin menoihin		6 020	6 020		
5.2 Pääomansiirrot					
6. Kunnille ja kuntainliitoille		64 600	64 600		
6.1 Juokseviin menoihin		64 600	64 600		
6.2 Pääomansiirrot					
7. Yrityksille					
7.1 Juokseviin menoihin					
7.2 Pääomansiirrot					
8. Kotitalouksille		300			300
8.1 Juokseviin menoihin		300			300
8.2 Pääomansiirrot					
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille		252 656	117 870	88 320	56 466
9.1 Juokseviin menoihin		165 186	117 870	850	46 466
9.2 Pääomansiirrot		97 470		87 470	10 000
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille					
10.1 Juokseviin menoihin					
10.2 Pääomansiirrot					
Yhteensä (5.-10.)		333 576	188 490	88 320	56 766
Juokseviin menoihin		230 086	182 470	850	46 766
Pääomansiirtoihin		97 470		87 470	10 000
Yhteensä		333 576	188 490	88 320	56 766

9. Luonto ja ympäristö — 9. Nature and environment

Menolaji	Kulttuurialue	9. LUONTO JA YMPÄ- RISTÖ yhteensä	9.0 Luontoon liittyvät vir- kistystoiminnot (kan- sallispuistot, luonnon- suojelualueet, yleiset uimarannat, luontopo- lut jne.)	9.1 Kaupunkiympäristöön liittyvät toiminnot (mm. puistot, puut, las- ten leikkialueet)
JUOKSEVAT MENOT				
1. Palkat		3 722	3 427	295
2. Tavaroiden ja palvelusten ostot		3 279	3 279	
Yhteensä (1.–2.)		7 001	6 706	295
PÄÄOMAMENOT				
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus		55 800	55 800	
4. Aineettomien varojen hankinta				
Yhteensä (3.–4.)		55 800	55 800	
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT				
5. Valtion omille laitoksille				
5.1 Juokseviin menoihin				
5.2 Pääomansiirrot				
6. Kunnille ja kuntainliitoille				
6.1 Juokseviin menoihin		2 749	2 749	
6.2 Pääomansiirrot		610	610	
7. Yrityksille				
7.1 Juokseviin menoihin				
7.2 Pääomansiirrot				
8. Kotitalouksille				
8.1 Juokseviin menoihin		3 611	3 200	411
8.2 Pääomansiirrot				
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille				
9.1 Juokseviin menoihin		123		123
9.2 Pääomansiirrot				
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille				
10.1 Juokseviin menoihin				
10.2 Pääomansiirrot				
Yhteensä (5.–10.)		6 483	5 949	534
Juokseviin menoihin		5 873	5 339	534
Pääomansiirtoihin		610	610	
Yhteensä		69 284	68 455	829

10. Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat toiminnot —
10. General administration of culture and non-apportionable activities

Menolaji	Kulttuurialue	10.	10.0	10.1	10.2
		Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat toiminnot yhteensä	Kulttuurin julkisen hallinto	Kulttuurin eri osaluokkia kattavien monikäyttöisten varusteiden ja tilojen tarjonta ja ylläpito	Edellä oleviin luokkiin sisällyttömät toiminnot (esim. kulttuuripalvelut ulkomailla, avustukset kansainvälisille järjestöille)
JUOKSEVAT MENOT					
1. Palkat		9 569	5 389		4 180
2. Tavaroiden ja palvelusten ostot		62 442	2 233		60 209
Yhteensä (1.–2.)		72 011	7 622		64 389
PÄÄOMAMENOT					
3. Kiinteän pääoman bruttomuodostus					
4. Aineettomien varojen hankinta					
Yhteensä (3.–4.)					
TULON- JA PÄÄOMANSIIRROT					
5. Valtion omille laitoksille					
5.1 Juokseviin menoihin					
5.2 Pääomansiirrot					
6. Kunnille ja kuntainliitoille		31 469			31 469
6.1 Juokseviin menoihin		26 969			26 969
6.2 Pääomansiirrot		4 500			4 500
7. Yrityksille		600			600
7.1 Juokseviin menoihin		600			600
7.2 Pääomansiirrot					
8. Kotitalouksille		1 126			1 126
8.1 Juokseviin menoihin		1 126			1 126
8.2 Pääomansiirrot					
9. Valttoa tavoittelemattomille yhteisöille		7 736	1 016	3 220	3 500
9.1 Juokseviin menoihin		6 236	1 016	1 720	3 500
9.2 Pääomansiirrot		1 500		1 500	
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille		400			400
10.1 Juokseviin menoihin		400			400
10.2 Pääomansiirrot					
Yhteensä (5.–10.)		41 331	1 016	3 220	37 095
Juokseviin menoihin		35 331	1 016	1 720	32 595
Pääomansiirtoihin		6 000		1 500	4 500
Yhteensä		113 342	8 638	3 220	101 484

Taulu 4 A. Valtion kulttuurimenot menolajin¹⁾ ja kulttuurialueen mukaan 1983, 1 000 mkTable 4 A. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure¹⁾ and cultural category, 1983, FIM 1,000

Menolaji	Kulttuurialue 0-10. Kulttuuri yhteensä	0. Kulttuuri- perinne	1. Paino- tuotteet ja kirjallisuus	2. Musiikki	3. Näyttämö- taiteet	4. Kuvatai- teet ja muotoilu	5. Elokuva ja valokuva	6. Radio ja televisio	7. Sosio- kulttuuriset toiminnot	8. Urheilu	9. Luonto ja ympäristö	10. Kulttuurin yleinen hallinto
JUOKSEVAT MENOT												
1. Palkat	73 821	37 033	12 376	254	509	544	1 116	-	7 517	900	989	12 583
2. Tavaroiden ja palvelusten ostot	24 461	11 959	4 514	-	-	-	653	-	3 474	-	2 344	1 517
Tulonsiirrot												
3. Valtion omille laitoksille (keskushallinto)	5 548	682	-	240	-	-	-	-	812	3 814	-	-
4. Kunnille ja kuntainliitoille (paikallishallinto)	616 183	-	310 736	-	6 625	-	900	-	247 012	37 380	381	13 149
5. Yrityksille	460 161	531	428 879	230	-	100	16 770	740	-	4 150	-	8 761
6. Kotitalouksille	42 115	507	23 428	2 191	2 231	7 404	2 064	-	1 808	129	431	1 922
7. Voittoa tavoittelematto- mille yhteisöille	453 542	20 585	2 023	105 774	61 179	17 053	1 363	60	133 888	109 697	98	1 822
8. Muille edellä mainitse- mattomille saajille	34 747	-	170	-	-	-	-	-	35	-	-	34 542
Tulonsiirrot (3-8)	1 612 296	22 305	765 236	108 435	70 035	24 557	21 097	800	383 555	155 170	910	60 196
Yhteensä (1.-8)	1 710 578	71 297	782 126	108 689	70 544	25 101	22 866	800	394 546	156 070	4 243	74 296
PÄÄOMAMENOT												
9. Kiinteän pääoman bruttomuodostus	91 032	43 409	14 640	7 186	-	5 050	20	-	-	-	20 027	700
10. Aineettomat varat	400	-	-	-	-	-	-	400	-	-	-	-
11. Pääomasiirrot	116 216	1 600	28 000	-	10 600	-	800	-	10 691	53 720	2 518	8 287
Yhteensä (9-11)	207 648	45 009	42 640	7 186	10 600	5 050	820	400	10 691	53 720	22 545	8 987
YHTEENSÄ	1 918 226	116 306	824 766	115 875	81 144	30 151	23 686	1 200	405 237	209 790	26 788	83 283

Taulu 4 B. Valtion kulttuurimenot menolajin¹⁾ ja kulttuurialueen mukaan 1985, 1 000 mk

Table 4 B. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure¹⁾ and cultural category, 1985, 1,000, FIM

Kulttuurialue Menolaji	0.-10. Kulttuuri yhteensä	0. Kulttuuri- perinne	1. Paino tuotteet ja kirjallisuus	2. Musikki	3. Näyttämö- taiteet	4. Kuvatai- teet ja muotoilu	5. Elokuva ja valokuva	6. Radio ja televisio	7. Socio- kulttuuriset toiminnot	8. Urheilu	9. Luonto ja ympäristö	10. Kulttuurin yleinen hallinto
JUOKSEVAT MENOT												
1. Palkat	98 969	44 644	19 693	316	634	677	1 355	-	9 994	1 104	8 570	11 982
2. Tavaroiden ja palvelusten osto	26 591	9 877	6 657	-	-	-	1 291	-	3 765	-	3 070	1 931
TULONSIIROT:												
3. Valtion omille laitoksille (keskushallinto)	9 837	605	-	-	-	-	-	-	1 137	8 095	-	-
4. Kunnille ja kuntainliitoille (paikallishallinto)	767 654	-	383 239	-	-	-	1 143	-	307 033	47 559	6 000	22 680
5. Yrityksille	454 092	630	432 137	15	-	-	20 210	790	-	-	-	300
6. Kotitalouksille	43 017	556	23 719	4 579	2 548	8 909	781	-	600	270	-	1 058
7. Voitto tavoittelemattomille yhteisöille	613 737	23 817	3 143	128 999	78 641	20 177	5 963	80	170 911	-	977	35 376
8. Muille edellä mainitsemattomille saajille	21 478	-	521	-	-	-	-	-	927	145 653	-	20 030
TULONSIIROT												
3-8 Yhteensä (1-8)	1 909 805 2 035 365	25 608 80 129	842 759 869 109	133 593 133 909	81 189 81 823	29 083 29 760	28 097 30 743	870 870	480 608 494 367	201 577 202 681	6 977 18 617	79 444 93 357
PÄÄOMAMENOT:												
9. Kiinteän pääoman bruttomuodos	171 626	68 120	24 503	3 533	-	2 850	50	24 000	-	-	47 790	780
10. Aineettomat varat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Pääomansiirrot	161 634	2 012	35 604	-	10 700	-	2 600	-	6 680	61 186	31 852	11 000
Yhteensä (9-11)	333 260	70 132	60 107	3 533	10 700	2 850	2 650	24 000	6 680	61 186	79 642	11 780
YHTEENSÄ	2 368 625	150 261	929 216	137 442	92 523	32 610	33 393	24 870	501 047	263 867	98 259	105 137

1) Unescon tiedustelun mukainen menolajiluokitus - As classified in the Unesco questionnaire.

Taulu 4 C. Valtion kulttuurimenot menolajin¹⁾ ja kulttuurialueen mukaan 1987, 1000 mk
 Table 4 C. Government expenditure on cultural activities by type of expenditure¹⁾ and cultural category, 1987, FIM 1,000

Menolaji	Kulttuurialue	0.-10. Kulttuuri yhteensä	0. Kulttuuriperinne	1. Painotulotteet ja kirjallisuus	2. Musiikki	3. Näyttämötaiteet	4. Kuvataiteet ja muotoilu	5. Elokuva ja valokuva	6. Radio ja televisio	7. Sosio-kulttuuriset toiminnot	8. Urheilu	9. Luonto ja ympäristö	10. Kulttuurin yleinen hallinto
JUOKSEVAT MENOT													
1. Palkat		96 696	49 827	17 626	395	736	864	1 564	11	12 382	-	3 722	9 569
2. Tavaroiden ja palvelusten osto		102 903	22 157	7 690	-	-	19	106	-	7 210	-	3 279	62 442
Yhteensä (1.-2.)		199 599	71 984	25 316	395	736	883	1 670	11	19 592	-	7 001	72 011
PÄÄOMAMENOT													
3. Kiinteän pääoman bruttumuodostus		186 132	81 443	7 039	-	2 500	37 520	170	-	1 660	-	55 800	-
4. Aineettomien varojen hankinta		186 132	81 443	7 039	-	2 500	37 520	170	-	1 660	-	55 800	-
Yhteensä (3.-4.)		372 264	162 886	14 078	-	5 000	75 040	340	-	3 320	-	111 600	-
TULON - JA PÄÄOMANSIIRROT													
5. Valtion omille laitoksille		16 670	-	-	10 650	-	-	-	-	-	6 020	-	-
5.1. Juokseviin menoihin		16 670	-	-	10 650	-	-	-	-	-	6 020	-	-
5.2. Pääomansiirrot		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Kunnille ja kuntainliitoille		955 094	-	500 590	180	-	-	1 600	353 906	-	64 600	2 749	31 469
6.1. Juokseviin menoihin		909 780	-	470 386	180	-	-	1 600	343 906	-	64 600	2 139	26 969
6.2. Pääomansiirrot		45 314	-	30 204	-	-	-	-	10 000	-	-	610	4 500
7. Yrityksille		488 622	690	446 042	20	-	-	21 600	19 670	-	-	-	600
7.1. Juokseviin menoihin		472 722	690	446 042	20	-	-	20 400	4 970	-	-	-	600
7.2. Pääomansiirrot		15 900	-	-	-	-	-	1 200	14 700	-	-	-	-
8. Kotitalouksille		49 002	-	22 304	4 752	3 240	10 283	2 683	-	703	300	3 611	1 126
8.1. Juokseviin menoihin		49 002	-	22 304	4 752	3 240	10 283	2 683	-	703	300	3 611	1 126
8.2. Pääomansiirrot		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille		790 052	11 429	9 102	143 772	107 714	19 693	8 474	219 353	-	262 656	123	7 736
9.1. Juokseviin menoihin		661 676	11 129	9 102	143 772	100 933	19 693	6 674	198 828	-	165 186	123	6 236
9.2. Pääoman siirrot		128 376	300	-	-	6 781	-	1 800	20 525	-	97 470	-	1 500
10. Muille edellä mainitsemattomille saajille		1 600	-	1 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-400
10.1. Juokseviin menoihin		600	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-	400
10.2. Pääomansiirrot		1 000	-	1 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä (5.-10.)		2 301 040	12 119	979 238	159 374	110 954	29 976	34 357	19 670	573 962	333 576	6 483	41 331
- juokseviin menoihin		2 110 450	11 819	948 034	159 374	104 173	29 976	31 357	4 970	543 437	236 106	5 873	35 331
- pääomansiirtoihin		190 590	300	-	-	6 781	-	3 000	14 700	30 525	97 470	610	6 000
Yhteensä		2 686 771	165 546	1 011 593	159 769	114 190	68 379	36 197	19 681	595 214	333 576	69 284	113 342

1) Unescon tiedustelun mukainen menolajiluokitus - As classified in the Unesco questionnaire.

Taulu 5. Valtion menot kulttuuritoimintoihin kulttuurialueittain ja hallinnonaloittain 1987, 1 000 mk

Table 5. Government expenditure on cultural activities by cultural category and government department, 1987, FIM 1,000

Kulttuurialue	Hallinnonala						
	Kauppa- ja teollisuusministeriö	Liikenne- ministeriö	Oikeus- ministeriö	Opetus- ministeriö	Ympäristö- ministeriö	Eduskunnan kirjasto	Valtio- neuvosto
0. Kulttuuriperinne	-	-	50 800	113 566	-	-	1 180
1. Painotuotteet ja kirjallisuus	-	431 067	-	570 223	-	8 433	1 870
2. Musiikki	-	-	-	159 769	-	-	-
3. Näyttämötaiteet	-	-	-	114 190	-	-	-
4. Kuvataide ja muotoilu	-	-	-	68 379	-	-	-
5. Elokuva ja valokuva	-	-	-	36 197	-	-	-
6. Radio ja TV	-	18 700	-	981	-	-	-
7. Sosio-kulttuuriset toiminnot	640	-	-	533 068	2 060	-	59 446 ¹⁾
8. Urheilu	-	-	-	333 576	-	-	-
9. Luonto- ja ympäristö	-	-	-	47 919	21 365	-	-
10. Kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat menot	-	-	-	113 342	-	-	-
YHTEENSÄ	640	449 767	50 800	2 091 210	23 425	8 433	62 496

¹⁾ Pääosin puoluetöiminnan tukemiseen, pieni osa itsenäisyyden juhluvoiteen liittyviä menoja. – Mostly for support to political parties, not included in the data for 1983 and 1985.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura
Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture
Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры
منظمة الأمم المتحدة للتربية والعلم والثقافة
联合国教育、科学及文化组织

Recommendation concerning the International Standardization of Statistics on the Public Financing of Cultural Activities

adopted by the General Conference at its twenty-first session
Belgrade, 27 October 1980

Recomendación sobre la normalización internacional de las estadísticas relativas al financiamiento público de las actividades culturales

aprobada por la Conferencia General en su 21ª reunión
Belgrado, 27 de octubre de 1980

Recommandation concernant la normalisation internationale des statistiques relatives au financement public des activités culturelles

adoptée par la Conférence générale à sa vingt et unième session
Belgrade, 27 octobre 1980

Рекомендация о международной стандартизации статистики государственного финансирования деятельности в области культуры,

принятая Генеральной конференцией на двадцать первой сессии
Белград, 27 октября 1980 г.

توصية بشأن التوحيد الدولي للإحصاءات المتعلقة بالأموال العامة المخصصة للأنشطة الثقافية

أقرها المؤتمر العام في دورته الحادية والعشرين
ببلغراد، ٢٧ أكتوبر/تشرين الأول ١٩٨٠

关于文化活动公共经费统计国际化的建议

大会第二十一届会议通过
贝尔格莱德，1980年10月27日

Recommendation concerning the International Standardization of Statistics on the Public Financing of Cultural Activities¹

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, meeting in Belgrade from 23 September to 28 October 1980, at its twenty-first session,

Considering that, by virtue of Article IV, paragraph 4, of the Constitution, it is for the Organization to draw up and adopt instruments for the international regulation of questions falling within its competence,

Considering that Article VIII of the Constitution provides *inter alia* that each Member State shall submit to the Organization, at such times and in such manner as shall be determined by the General Conference, reports on the laws, regulations and statistics relating to its educational, scientific and cultural institutions and activities,

Considering that it is desirable for the national authorities responsible for collecting and communicating statistics relating to the public financing of cultural activities to be guided by certain standards in the matter of definitions, classification and presentation, in order to improve the international comparability of statistics intended for use not only for general information but also by those responsible for cultural policy and planning,

Bearing in mind the long-term classification work being undertaken jointly by Unesco and other United Nations bodies in developing the Framework for Cultural Statistics (FCS),

Having before it, as item 33 of the agenda of the session, proposals concerning the international standardization of statistics on the public financing of cultural activities,

Having decided at its twentieth session that this question should be made the subject of an international regulation, to take the form of a recommendation to Member States within the meaning of Article IV, paragraph 4, of the Constitution,

Adopts the present Recommendation this twenty-seventh day of October 1980:

The General Conference recommends that Member States should apply the following provisions concerning the international standardization of statistics on the public financing of cultural activities—regarded as a step towards the development of a comprehensive system (including private financing) of cultural activities—by taking whatever legislative measures or other steps may be required in conformity with the constitutional practice of each State to give effect within their respective territories to the principles and norms formulated in this Recommendation.

The General Conference recommends that Member States bring this Recommendation to the attention of the authorities and services responsible for collecting and communicating statistics on the public financing of cultural activities.

The General Conference recommends that Member States forward to it, by the dates and in the form it shall prescribe, reports concerning action taken by them upon this Recommendation.

I. Scope and definitions

Scope

1. This Recommendation relates to statistics designed to provide standardized information in each Member State on the financing of cultural activities through public expenditure (other than that included in education and science statistics).

Definition of cultural field and enumeration of constituent activities

2. For the purposes of this Recommendation, the cultural field is defined as comprising the following categories:

Category 0—Cultural heritage

This category includes activities aimed at preserving and developing the cultural heritage and cultural structures by such means as the maintenance of monuments and the depositing, collecting and communication of the treasures of the past:

- 0.0 Historical monuments and sites
- 0.1 Archives
- 0.2 Museums
- 0.3 Archaeological excavations
- 0.4 Other forms of the cultural heritage enjoying official protection

1. Recommendation adopted on the report of Programme Commission V at the thirty-seventh plenary meeting, on 27 October 1980.

- 0.5 Research and training outside the formal education system
- 0.6 Such activities necessary for the preservation and registration of the cultural heritage as cannot be included in the other categories

Category 1—Printed matter and literature

This category includes activities aimed at creating, producing or disseminating literary works in printed form, i.e. books, periodicals, newspapers, etc., and also the setting up and operation of libraries:

- 1.0 Literary creation
 - 1.1 Book publishing
 - 1.2 Periodical and newspaper publishing
 - 1.3 Distribution and marketing of books, periodicals and newspapers
 - 1.4 Libraries
 - 1.5 Research and training outside the formal education system
 - 1.6 Subsidiary activities necessary for literary production and printing

Category 2—Music

This category includes activities aimed at creating, producing or disseminating musical works in the form of scores, recordings or concerts:

- 2.0 Musical creation
 - 2.1 Musical performances (instrumental or vocal concerts)
 - 2.2 Publication of printed music
 - 2.3 Lyric performances (including operas, operettas, etc.)
 - 2.4 Publication of recorded music (discs, magnetic tapes, cassettes, etc.)
 - 2.5 Distribution and marketing of printed and recorded music
 - 2.6 Production and marketing of musical instruments
 - 2.7 Production and marketing of equipment for the reproduction and recording of music (record-players, tape-recorders, etc.)
 - 2.8 Training outside the formal education system
 - 2.9 Subsidiary activities necessary for the creation and production of music and of equipment

Category 3—Performing arts

This category includes activities aimed at creating, producing or disseminating works for the performing arts. Such works are often literary, musical and visual at one and the same time:

- 3.0 Creation of works for the performing arts
 - 3.1 Dramatic performances
 - 3.2 Choreographic performances
 - 3.3 Other performing arts (circus, music hall, cabarets, variety shows)
 - 3.4 Training outside the formal education system
 - 3.5 Subsidiary activities necessary for the performing arts (hiring of halls, middleman services, production and marketing of equipment)

Category 4—Visual arts

This category includes activities aimed at creating, producing or disseminating works of visual art in the form of paintings, sculptures, ornaments or craft objects:

- 4.0 Creation of works of visual art

- 4.1 Publishing and production of works of visual art
- 4.2 Exhibition of works of visual art
- 4.3 Dissemination and marketing of visual art
- 4.4 Training outside the formal education system
- 4.5 Subsidiary activities necessary for the visual arts (production and marketing of materials and equipment needed for the creation and publishing of works of visual art)

Category 5—Cinema and photography

This category includes activities aimed at creating, producing or disseminating cinematographic or photographic works:

- 5.0 Cinematographic creation (production of cinema films)
 - 5.1 Film distribution
 - 5.2 Film shows
 - 5.3 Photography
 - 5.4 Training outside the formal education system
 - 5.5 Subsidiary activities necessary for the cinema and photography (production and marketing of films, screens, cinematographic and photographic cameras, sound equipment, projectors, buildings and premises used for projection)

Category 6—Radio and television

This category includes activities aimed at creating, producing or disseminating works for radio or television:

- 6.0 Radio
 - 6.1 Television
 - 6.2 Training outside the formal education system
 - 6.3 Activities necessary for broadcasting and television (production and marketing of transmitters, receivers and networks)

Category 7—Socio-cultural activities

This category includes activities aimed at enabling people to express themselves individually or collectively in all aspects of their everyday life:

- 7.0 Socio-cultural initiative, community cultural centres and promotion of amateur activities
 - 7.1 Civic and professional associations
 - 7.2 Other socio-cultural activities (ceremonies, social functions connected with religious, moral, ethical or philosophical beliefs)
 - 7.3 Training outside the formal education system
 - 7.4 Other activities necessary for socio-cultural activities

Category 8—Sports and games

This category includes the production of sports equipment, the construction and maintenance of playing fields and other amenities (sports grounds, swimming pools, gymnasiums, etc.), and also related activities and activities connected with the organization of sports and games:

- 8.0 Sporting activities and sports associations (the playing and organization of games, matches, etc.)
 - 8.1 Production of sports equipment, construction and maintenance of playing fields and other amenities
 - 8.2 Training outside the formal education system

Category 9—Nature and the environment

This category includes activities aimed at providing and maintaining installations and services connected with nature and the environment, and with the quality of life:

- 9.0 Recreational activities connected with nature (national parks, nature reserves, public beaches, forest walks, etc.)
- 9.1 Activities connected with the quality of the urban setting (city parks, trees, recreation areas for children, etc.)

Category 10—General administration of culture and non-apportionable activities

This category includes activities aimed at providing maintenance, equipment and administrative services, as well as multi-purpose cultural activities which cannot be placed, as a whole, under one of the preceding categories:

- 10.0 General public administration of culture
- 10.1 Provision and maintenance of multi-purpose cultural equipment covering several categories under the functional classification (such as multi-purpose halls serving as concert halls, cinema or conference rooms)
- 10.2 Other activities, which cannot be broken down by the preceding categories.

Definition of the sector for general government and its constituent bodies

3. The definitions in the United Nations System of National Accounts (SNA) are reproduced below. They should be used in compiling the statistics provided for in this Recommendation. At the same time, account should also be taken of the special features of individual countries, including countries with planned management of the national economy in which the Material Product System (MPS) i.e. the method of calculating the results of economic activities by material product balances, is used.

(a) Definition of the sector for general government:

‘All departments, offices, organizations and other bodies which are agencies or instruments of the central, state or local public authorities, whether accounted for, or financed in, ordinary or extraordinary budgets or extra-budgetary funds. Included are non-profit institutions which while not an integral part of a government, are wholly, or mainly, financed and controlled by the public authorities or primarily serve government bodies; all social security arrangements for large sections of the population imposed, controlled or financed by a government; and government enterprises which mainly produce goods and services for government itself or primarily sell goods and services to the public on a small scale. Excluded are other government enterprises and public corporations.’

(b) The bodies constituting the sector for general government are subdivided into two subsectors:

(i) The subsector for central government is defined as: ‘All departments, offices, establishments and other bodies classified under general government, which are agencies or instruments of the central authority of a country, except separately organized social security funds irrespective of whether they are covered in, or financed through, ordinary or extraordinary budgets, or extra-budgetary funds.’ The subsector for central government generally comprises the following bodies: (1) the departments, including the department in charge of cultural affairs and other departments intervening in cultural life; (2) national public institutions possessing a degree of operational autonomy *vis-à-vis* the departments. Some operate like government departments, and will therefore be regarded as such. Others operate like companies, and only the subsidies these bodies receive from the general government agencies responsible for them will be regarded as public financing.

(ii) The subsector for state and local government consists of: ‘All departments, offices, establishments and other bodies included under general government which are agencies or instruments of state, provincial, district, municipal or other organs of government except the central authority.’ The subsector for State and local government, like that for central government, generally comprises the following bodies: (1) federal, regional, departmental and parochial administrations; (2) public institutions of which only those which operate like departments will be included under the head of public expenditures on cultural activities.

(c) It should be noted that for each of the two subsectors for general government, account will need to be taken of the extra-budgetary funds whose financial movements (appropriations and disbursements) appear in the official accounts outside the budgets of the departments that manage them.

II. Classification of data

Functional classification of public expenditure on cultural activities

4. The functions according to which public expenditure on cultural activities is classified should correspond to the categories into which the cultural field has been subdivided: cultural heritage, printed matter

and literature, music, performing arts, visual arts, cinema and photography, radio and television, socio-cultural activities, sports and games, nature and the environment and general administration of culture and non-apportionable activities.

Economic classification of public expenditure on cultural activities

5. It seems appropriate to use the nomenclature proposed by the United Nations System of National Accounts for classifying operations by transactors of the System. The categories of expenditure met with in the description of public expenditure on cultural activities are the following:
- (a) Expenditure on the purchase of goods and services
 - (i) Purchases of goods and services for the operation of general government (supplies and equipment).
 - (ii) Remuneration of employees—the total wages bill paid by general government agencies (including contributions to the various social security and insurance schemes) for purposes of their work, whether the latter consists of mere administration or of active intervention in cultural life.
 - (iii) Gross fixed capital formation—this consists essentially of the building up of community facilities for cultural life (buildings and equipment).
 - (iv) Acquisition of intangible assets, purchases of works of art, artistic commissions, etc.
 - (b) Transfers
 - (i) Subsidies—these are intended for public and private enterprises and public institutions operating as enterprises, and their purpose is to encourage the development of a new activity, supplement the income of an existing activity, or even to stabilize selling prices.
 - (ii) Current transfers to non-profit private institutions serving households which are engaged in all fields of cultural activity, e.g. subsidies to archaeological associations, conservation societies, literary, musical and arts societies, etc.
 - (iii) Current transfers to households—such as grants to creative artists for social purposes, tuition grants, study grants, etc.
 - (iv) Capital transfers—these are intended for public and private enterprises, or public institutions operating as enterprises, for equipment purposes.
 - (v) Transfers abroad—these are usually for cultural activities that come into the field of international co-operation.
 - (vi) Current transfers between government departments—these mostly take place either: (1) between the central government and public institutions, or (2) between the central government and the local government.
 - (vii) Any taxes that may be paid by general government agencies for the purpose of their cultural activities.
 - (viii) Tax relief (for books, live performances, etc.).
 - (c) Financial transactions
 - (i) Repayment of borrowing carried out specifically for cultural activities.
 - (ii) Loans—some government departments and public institutions may make loans for certain cultural activities, e.g. loans to publishers or for film production.

III. Presentation of statistical data

6. The statistics covered by this Recommendation should be compiled every two years for the central government expenditure and relate to the second year of the preceding two-year period. For the expenditure of local government the periodicity will be four years. The particulars furnished should be presented in accordance with the definitions and classifications set out in the previous paragraphs. Any discrepancies that may appear between these definitions and classifications and those in use at national level should be pointed out. National practices concerning administrative structure and coverage of data, likely to influence the statistics on public expenditure for cultural activities, should be reported.
- (a) The statistical data should be presented in a double-entry table, with:
 - (i) data related to functional classification entered horizontally;
 - (ii) data related to economic classification entered vertically.
 - (b) A double-entry table should be drawn up by type of public body:
 - (i) the subsector for central government: departments and public institutions;
 - (ii) the subsector for State and local government: local authorities and public institutions.

Summary tables should be drawn up whenever possible for the sum total of general government agencies.

- (c) It should be stated whether the data consist of estimates (budgetary data) or of transactions actually carried out (accounting data).
- (d) Aggregate data could be reported when data by subcategory are unavailable.

LIITE 2

KULTTUURIN JA TALOUSTOIMEN LUOKITUKSET

KULTTUURIN OSA-ALUEET

Sis. selventäviä huomautuksia

0. KULTTUURIPERINNE

- 0.0. Historialliset muistomerkit ja paikat
- Suojeltavat (luokitellut ja/tai kirjatut) historialliset muistomerkit ja paikat ovat tavallisesti muinaisjäännöksiä, linnoja tai kartanoita, uskonnollisia rakennuksia, julkisia tai yksityisiä siviilirakennuksia, sotilasarkkitehtuuria.
- 0.1. Arkistot
- Arkistoiksi määritellään arkistointilaitokset ja asiakirjakeskukset.
- 0.2. Museot
- Tähän kohtaan kuuluvat seuraavanlaisia aloja esittelevät museot: taide ja taideteollisuus, arkeologia ja historia, luonnonhistoria ja luonnontiede, eksakti tiede ja teknologia, kansatiede ja antropologia. Taidenäyttelyt (aikalaisten) kuuluvat kohtaan 4.2.
- 0.3. Arkeologiset kaivaukset
- Toimenpiteet uhanalaisten potentiaalisten paikkojen varjellemiseksi ja kehittämiseksi sekä olemassa olevien paikkojen suojelemiseksi.
- 0.4. Muut julkista suojelua nauttivat kulttuuriperinteen muodot
- Rahoitus kulttuuriperinteen erityismuotojen säilyttämiseksi (esim. kielet, rituaalit, juhlat). Pählekkäisyyden välttämiseksi kohtien 3. ja 7. kanssa tulee rahoitus luokitella tähän kohtaan vain, kun kyseiset toiminnot katsotaan selvästi ja virallisesti kulttuuriperinnettä säilyttäväksi osaksi.
- 0.5. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen tutkimus ja koulutus
- Kulttuuriperinteen säilyttämisen asiantuntijoiden tutkimustyön ja koulutuksen kustannukset (esim. arkkitehdit, arkistonhoitajat, museonhoitajat, arkeologit).
- 0.6. Muut kulttuuriperinteen säilyttämiseksi ja kirjaamiseksi välttämättömät toiminnot

1. PAINOTUOTTEET JA KIRJALLISUUS

- 1.0. Kirjallinen luominen
- Käsittelee kirjailijoiden, runoilijoiden, näytelmäkirjailijoiden, toimittajien, julkaisijoiden, kriitikoiden ja kääntäjien teokset ja toiminnan.
- 1.1. Kirjojen julkaiseminen
- 1.2. Aikakaus- ja sanomalehtien julkaiseminen
- 1.3. Kirjojen, aikakaus- ja sanomalehtien jakelu ja markkinointi
- Kirjat, aikakaus- ja sanomalehdet on määritelty kirjojen tuotantoa ja lehtiä kuvaavien tilastojen kansainvälistä yhtenäistämistä koskevassa suosituksessa, jonka UNESCO:n yleiskokous hyväksyi v. 1964.
- Tähän kohtaan lasketaan julkaisupalveluiden rahoitus ja taloudellinen tuki kirjojen ja lehtien julkaisemista varten tarvittavien laitosten, välineiden ja raaka-aineiden rakentamiseen tai hankkimiseen sekä julkaistujen töiden jakeluun.
- 1.4. Kirjastot
- Kirjastot on määritelty UNESCO:n yleiskokouksen v. 1970 hyväksymässä kirjastotilastojen kansainvälistä yhtenäistämistä koskevassa suosituksessa.

1.5. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen tutkimus ja koulutus
- Kohdassa 1.0. mainittuja ammatteja sekä myös kirjastonhoitajia ja dokumentoijia koskevan koulutuksen kustannukset.

1.6. Muut kirjallisten tuotteiden tuotantoon ja painamiseen liittyvät välttämättömät toiminnot

2. MUSIIKKI

2.0. Musiikin luominen/tekeminen

- Käsittää säveltäjien, soittajien, lauluntekijöiden, orkesterimuusikoiden, laulajien ja kapellimestareiden sekä kuoronjohtajien teokset ja toiminnan.

2.1. Musiikkiesitykset (instrumentti- tai laulukonsertit)

- Käsittää esitykset, joiden pääpaino on musiikissa: instrumenttaali- tai laulukonsertit sekä taiteilijoiden, orkestereiden, kuorojen ja muiden yhdistelmien esitykset.

2.2. Nuottien julkaiseminen

- Käsittää kaikenlaisen säveltäjien partituuri-käsikirjoituksiin pohjautuvan painetun musiikin; esim. nuottivihot, partituurit, laulukirjat - edellyttäen, että musiikki on niissä tärkeämpää kuin sanat.

2.3. Lyyriset esitykset

- Käsittää ooppera-, operetti- ja musikaaliesitykset, joko kokonaisuudessaan tai poimintoina konserteissa esitettynä.

2.4. Tallennetun musiikin julkaiseminen (levyt, nauhat, kasetit jne.)

2.5. Nuottien ja tallennetun musiikin jakelu ja markkinointi

2.6. Soittimien tuotanto ja markkinointi

2.7. Musiikin kuuntelu- ja äänityslaitteiden tuotanto ja markkinointi (levysoittimet, nauhurit jne.)

2.8. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus

- Kohdassa 2.0. mainittuja ammatteja koskevan koulutuksen kustannukset.

2.9. Muut musiikin luomiseen ja tuottamiseen sekä ao. välineistöön tms. liittyvät välttämättömät toiminnot

- Käsittää esiintymispaikkojen (konserttisalit, auditoriot) ja erilaisten tuotantopalveluiden rakentamisen ja ylläpidon.

3. NÄYTTÄMÖTAITEET

3.0. Teosten luominen näyttämötaiteita varten

- Käsittää tuottajien, koreografien, näyttelijöiden, tanssitaiteilijoiden sekä muiden esittävien taiteilijoiden teokset ja toiminnan.

3.1. Näytelmäesitykset

- Näytelmät ja vastaavat draamateokset, jotka on tehty pääasiassa teattereissa tai muissa näyttämöpaikoissa esitettäväksi sekä perinteiset näytelmän ja tanssin muodot.

3.2. Koreografiset esitykset

- Klassinen baletti ja moderni tanssi.

3.3. Muut näyttämötaiteet

- Käsittää viihdeohjelmat, joissa pääpaino on tanssilla ja musiikilla (kabareet, varieteet) tai huvittavuudella (sirkus, nukke- ja marionettiesitykset).

3.4. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus

- Kohdassa 3.0. mainittuja ammatteja koskevan koulutuksen kustannukset.

3.5. Muut näyttämötaiteisiin liittyvät toiminnot (mm. tilojen vuokraus, välityspalvelut, laitteiden tuotanto ja markkinointi)

- Käsittää esiintymispaikkojen (teatterit tms.) ja erilaisten tuotantopalveluiden rakentamisen ja ylläpidon.

4. KUVATAITEET JA MUOTOILU

- 4.0. Taideteosten luominen
- Käsittää kuvanveistäjien, taidemaalareiden, kaivertajien ja etsaajien, kuten myös muodin, korujen ja sisustuksen alueella luovaa taiteellista työtä tekevien käsityöläisten teokset ja toiminnan.
- 4.1. Taideteosten kustantaminen ja tuotanto
- Sellaisten taideteosten jäljentäminen, joille kustannus- ja myyntitoimet ovat tarpeellisia.
- 4.2. Näyttelyt
- Käsittää taidegalleriat ja muut näyttelytilat, joissa esitellään nykytaidetta ja -taideteollisuutta (esim. korut, huonekalut, seinävaatteet, keramiikka, lasi, hopeaesineet, käsityöt).
- 4.3. Taideteosten käyttöönsaattaminen ja markkinointi
- 4.4. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus
- Kohdassa 4.0. mainittuja ammatteja koskevan koulutuksen kustannukset.
- 4.5. Muut kuvataiteisiin liittyvät välttämättömät toiminnot (mm. taideteosten tekemiseen ja julkaisemiseen tarvittavien materiaalien ja välineiden tuotanto ja markkinointi)
- Käsittää taiteilijoiden työskentelytilojen rakentamisen ja muiden varusteiden tuotannon.

5. ELOKUVA JA VALOKUVA

- 5.0. Elokuvien tekeminen
- Käsittää pelkästään kaupalliseen levitykseen tarkoitettujen pitkien elokuvien tuotannon. Sisältää myös lyhytelokuvat (viihde-, dokumentti- tai opetuselokuvat).
- 5.1. Elokuvien levitys
- Käsittää filminlevittäjien vuokrauspalvelun.
- 5.2. Elokuvien esittäminen
- Elokuvateattereiden toimesta tapahtuva elokuvien esittäminen (sis. ulkoilma- ja kiertävät elokuvat).
- 5.3. Valokuvaus
- Käsittää valokuvaajien teokset ja toiminnan sekä valokuvausmateriaalin tuotannon ja jakelun.
- 5.4. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus
- Kohdissa 2.0. ja 3.0. mainittuja ammatteja koskevan koulutuksen kustannukset siltä osin, kuin ne liittyvät elokuvaan ja valokuvaukseen.
- 5.5. Muut elokuvaan ja valokuvaukseen liittyvät välttämättömät toiminnot (filmien, valkokankaiden, elokuva- ja valokuvauskameroiden, äänityslaitteiden, projektoreiden jne. tuotanto ja markkinointi, rakennukset ja tilat esityksiä varten).

6. RADIO JA TV

- 6.0.- Radio ja televisio
- 6.1.
- Määritelty radio- ja televisiotilastojen kansainvälistä yhteistä nimeä koskevassa suosituksessa, jonka UNESCON yleiskokous hyväksyi v. 1976. Kohtaan sisältyvät radiointipalveluiden ylläpitoon liittyvät kustannukset.
- 6.2. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus
- Uutis- ja ohjelmahenkilökunnan koulutuksen kustannukset.
- 6.3. Muut radiointiin ja televisiointiin liittyvät välttämättömät toiminnot (lähettinten, vastaanotinten ja lähetyverkkojen tuotanto ja markkinointi).

7. SOSIO-KULTTUURISEET TOIMINNOT

- 7.0. Sosio-kulttuuriset hankkeet, kunnalliset kulttuurikeskukset ja harrastustoimintojen edistäminen
- Kulttuuritilojen ja varusteiden hankkiminen ja niiden käyttö (mm. kunnalliset kulttuurikeskukset ja muut julkiset kulttuuripalvelut); sosio-kulttuuriset aloitteet ("elävöittäminen").

7.1. Kansalais- ja ammatilliset järjestöt

- Sisältää tuen monenlaisille voittoja tavoittelemattomille elimille, jotka toimivat kulttuurillisten ja sosio-kulttuurillisten päämäärien hyväksi. Esimerkkejä: ammatilliset sekä tieteelliset yhdistykset ja vastaavat järjestöt; etnisten ja vähemmistöryhmien suojelua ajavat yhdistykset; kirjastojen, museoiden, oopperatalojen tukiyhdistykset; yhteiskunnalliset kerhot ja veljesliitot; kulttuuri-, virkistys- tai harrastustoimintaa harjoittavat järjestöt; runo-, kirjallisuus-, kirja-, filmi-, valokuvaus-, musiikki-, taide-, käsityökerhot.

7.2. Muut sosio-kulttuuriset toiminnot (juhlat, uskonnollisiin, moraalisiin, eettisiin tai filosofisiin uskomuksiin liittyvät yhteiset toiminnot)

- Sisältää tuen uskonnollisille järjestöille ja yhteisöille; uskonnollisia menoja varten; perimätiedon ylläpitoa varten; lisäksi sellaisten kansallisten, alueellisten tai paikallisten juhlien tukemisen, joita ei luokitella kohtiin 0. tai 3. - edellyttäen, että ne eivät ole tarkoitettuja pääasiassa turistien houkuttelemiseksi.

7.3. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus

- Sisältää kulttuurikeskusten toiminnoista ja muista julkisista kulttuuripalveluista vastuussa olevien "vetäjien" ja muiden henkilöiden koulutuksen kustannukset.

7.4. Muut sosio-kulttuuriselle toiminnalle välttämättömät toiminnot

8. URHEILU

8.0. Urheilutoiminnot ja urheilujärjestöt (pelien ja otteluiden pelaaminen ja järjestäminen jne.)

- Urheilutapahtumien ja -toimintojen edistäminen - sekä sisällä että ulkona - ja urheilujärjestöjen tukeminen.

8.1. Urheiluvälineiden tuotanto, urheilukenttien ja muiden edellytysten rakentaminen ja ylläpito.

- Urheilupaikkojen (joko sisä- tai ulko-) rakentaminen ja ylläpito. Näitä paikkoja voidaan käyttää joko ainoastaan tiettyä urheilua varten (uima-altaat) tai joukolle eri urheilulajeja (yleisurheilukentät, pelikentät) tai ne voivat olla ns. monitoimihalleja. Urheiluvälineiden, pelien tms. tuotanto ja levitys.

Pelkistään kouluja (opetusta) varten tarkoitettuja välineitä eivät sisälly mukaan.

8.2. Virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutus

- Ohjaajien ja valmentajien koulutuksen kustannukset.

9. LUONTO JA YMPÄRISTÖ

9.0. Luontoon liittyvät virkistystoiminnot (kansallispuistot, luonnonsuojelualueet, yleiset uimarannat, luontopolut jne.)

- Edellytysten luominen virkistystoiminnalle; sisältää leirintä-alueiden, eläintarhojen, akvaarioiden sekä kasvitieteellisten puutarhojen hallintomenot ja ylläpidon.

9.1. Kaupunkiympäristön laatuun liittyvät toiminnot (puistot, puut, lasten leikkialueet jne.)

- Toiminnot, jotka johtuvat nimenomaan kansoittumisesta.

10. KULTTUURIN YLEINEN HALLINTO JA JAKAMATTOMAT TOIMINNOT

10.0. Kulttuurin julkinen hallinto

- Hallintomenot tulee sisällyttää aiemmin luetteluihin kohtiin. Jos menot ovat päällekkäisiä kahden tai useamman kohdan kanssa, pitää ne yrittää jakaa ko. kohtien kesken. Mikäli tämä ei ole mitenkään mahdollista, tulee kokonaismäärä laskea mukaan siihen kohtaan, johon suurin osa menoista kuuluisi.

Joitakin hallinnollisia kustannuksia (esim. ministeriöihin ja muihin julkisiin palveluihin liittyviä) ei kuitenkaan aina voida osoittaa yhteen tai useampaan edellä olevista kohdista. Sellaiset kustannukset tulee merkitä kohtaan 10.0.

10.1. Monikäyttöisten kulttuurin eri osa-alueita kattavien varusteiden ja tilojen tarjonta ja ylläpito (esim. monitoimihallit, jotka toimivat konsertti-, elokuva- ja kokoustiloina).

10.2. Edellä oleviin luokkiin sisällyttömät toiminnot

- Sisältää esim. kirjastojen ja muiden kulttuuripalveluiden toiminnan ulkomailta; myös avustukset kansainvälisille tai alueellisille kulttuurijärjestöille.

TALOUSTOIMILUOKITUS¹⁾

Sis. selventäviä huomautuksia

JUOKSEVAT MENOT

1. Palkat

- Käsittää kaikki maksut (ml. sosiaalivakuutusmaksu ja vastaavat), jotka on maksettu julkisten palvelusten tuottamiseen osallistuville työntekijöille. Julkisten palvelusten tuottajia ovat kaikki kulttuuritoimintoihin sidoksissa olevat ministeriöt, virastot, laitokset ja muut valtionhallinnon elimet sekä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, jotka ovat kokonaan tai pääosin valtion rahoittamia ja valvomia, tai pääasiassa valtiota palvelevia.

Palkat edustavat varsinaista kulttuurielämässä mukana oloa tai pelkästään hallinnollista työtä.

2. Tavaroiden ja palvelusten osto

- Valtion yrityksiltä tai yksityisiltä voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä hankkimat tavarat ja palvelukset tarjottavaksi suoraan kotitalouksille, joko maksutta, alennetuin hinnoin tai täydellä hinnalla. Nämä edustavat välillistä julkista kulutusta.

3-8. Tulonsiirrot

- Käsittää kaikki valtion yksityisille yrityksille myöntämät avustukset käypään hintaan ja määrärahat julkisille laitoksille korvaamaan käyttötappioita, jotka ovat nimenomaista seurausta tavoitteesta pitää hinnat kustannuksia alemmalla tasolla.

Vastikkeettomilla tulonsiirroilla rahoitetaan tuotantoa ja kulutusta. Ne aiheutuvat tavallisesti laillisista velvoitteista julkisia viranomaisia kohtaan tai näiden laillisista sitoumuksista. Esimerkkeinä siirrot, joilla rahoitetaan yksityisten voittoa tavoittelemattomien palveluiden tarjoamista kotitalouksille ja suorat siirrot kotitalouksille käytettäväksi kulutusmenoihin.

3. Tulonsiirrot valtionhallinnon eri osien välillä

- Nämä tapahtuvat yleensä joko (1) keskuhallinnon ja julkisten laitosten välillä tai (2) keskuhallinnon ja paikallishallinnon välillä (ks. seur. kohta).

4. Tulonsiirrot paikallishallinnolle (Suomessa so. kunnat ja kuntainliitot)

- Siirrot kaikille osastoille, virastoille, laitoksille ja muille elimille, jotka kuuluvat yleishallinnon piiriin ja ovat valtion, läänien, piiri- ja kunnallishallinnon tai muun hallinnon osan (pl. keskuhallinto) välittäjiä tai välineitä. Kyselylomakkeella tähän tulee sisällyttää: (1) liitto-, alue-, piiri- ja kunnallishallinto; (2) julkisista laitoksista vain sellaiset, jotka toimivat keskusvirastojen tapaan (ks. edell. kohta).

5. Tulonsiirrot yrityksille

- Yksityisille ja julkisille yrityksille annetut avustukset on yleensä tarkoitettu kannustamaan uuden toiminnan kehittämistä tai tukemaan jo olemassa olevaa toimintaa. Valtio antaa tukea joukolla kulttuurielämän yrityksistä: näyttämötoimintaa harjoittaville (konsertit, teatteri); tuottamista harjoittaville (filmit); julkaisemista harjoittaville (kirjat); radiotoimintaa harjoittaville.

6. Tulonsiirrot kotitalouksille

- Käsittää rahapalkinnot; esim. yksittäisille taiteilijoille tai ryhmille, apurahat, määrärahat taiteellista koulutusta tms. tarkoitusta varten.

7. Tulonsiirrot yksityisille voittoa tavoittelemattomille yhteisöille

- Käsittää apurahat ja lahjoitukset, joilla pyritään kattamaan kulttuurielämän eri alueilla tuotettavista palveluksista aiheutuvat juoksevat menot yksityisille kulttuuritahoille, kuten kulttuuriperinteen säilyttämisestä sekä kirjallisuuden, musiikin, näyttämö- ja kuvataiteiden edistämistä harjoittaville yhdistyksille ja järjestöille, tiedeyhteisöille, urheilukerhoille.

8. Muut avustusten saajat

- Sellaiset avustusten saajat, joita ei ole edellä mainittu.

PÄÄOMAMENOT

9. Kiinteän pääoman bruttomuodostus

- Käsitteä pääasiassa rakentamiskustannukset, suuret korjaukset, yhteisten kulttuurielämän edellytysten (rakennukset, varusteet) hankkiminen, esiintymistilat (teatteri, elokuvat, konserttisalit), auditoriot, äänitys- ja tanssistudiot, taiteilijoiden studiot, museot, näyttelytilat, kulttuuritoimintoja edistävät keskuksat, koulutuslaitokset kulttuurin alueella, urheilukentät, kirjastot, arkistojen säilytyspaikat, muistomerkit, arkeologiset kaivaukset; myöskin taide-esineiden hankinnat kuuluvat tähän kohtaan.

10. Aineettomat varat

- Kulttuuritoimintojen kyseessä ollessa nämä ovat asiaan liittyviä tekijänoikeuksia, patentteja, tavaramerkkejä jne.

11. Pääomasiirot

- Tarkoitavat sellaisia vastikkeettomia siirtoja, jotka saajan kannalta katsoen eivät lisää tuloja tai maksajan kannalta katsoen eivät vähennä tuloja.

Vastikkeettomia siirtoja, jotka eivät ole säännöllisesti toistuvia (vaan epäsäännöllisiä) kummankaan osapuolen kannalta katsoen, pidetään pääomasiiroina.

Kulttuurin julkinen rahoitus:

Valtion kulttuurimenot Suomessa 1983, 1985 ja 1987

Public financing of cultural activities:

Government expenditure on cultural activities
in Finland 1983, 1985 and 1987

Julkaisussa tarkastellaan kulttuurin julkista rahoitusta kuvaavien tilastojen kansainvälistä kehittämistyötä sekä valtion menoja kulttuuritoiminnan tukemiseen Suomessa vuosina 1983, 1985 ja 1987. Tietojenkeruussa on sovellettu Unescon kulttuuritoimintojen julkista rahoitusta koskevaa tilastosuosittelusta, jonka kulttuurin määritelmä on jonkin verran Suomen kulttuurihallinnossa käytössä olevaa laajempi kattaen mm. joukkoviestinnän, luonnon virkistyskäyttöön liittyvät toiminnot sekä osan ympäristön suojeluun liittyvistä toiminnoista. Julkaisun tavoitteena on testata Unescon suosituksen mukaan kerättyjen tietojen käytettävyyttä kansallisella tasolla ja se on siten tarkoitettu sekä kulttuurihallinnossa työskentelevien että kulttuurin tutkijoiden käyttöön.

Julkaisujen myynti:

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Försäljning:

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

Hinta - Pris:

45 mk.

ISSN 0784-8765
= Kulttuuri ja viestintä
ISBN 951-47-2866-1